

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

**„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”**

***Lokalne Partnerstwo Wodne
Powiatu Tucholskiego***

Powiatowy Plan Wodny dla POWIATU TUCHOLSKIEGO

***Plan rozwoju gospodarki wodą
na terenach wiejskich na lata 2023 - 2030
GRUDZIEŃ 2022 r.***

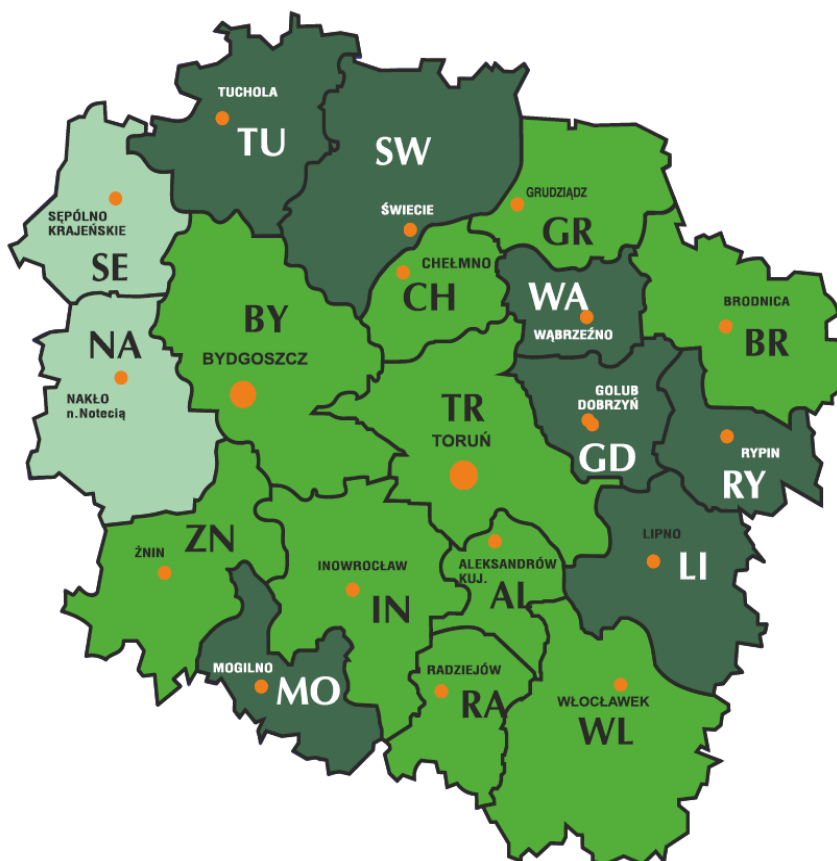
Źródło: Starostwo Powiatowe w Tucholi

**KUJAWSKO - POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

Opracowanie: KPODR Minikowo, Grudzień 2022 r.

Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW) w Województwie Kujawsko-Pomorskim

LPW utworzone w 2020 r.

LPW utworzone w 2021 r.
lub w trakcie uzgodnień

LPW zorganizowane w 2022 r.

Spis treści

Wprowadzenie – cel, treść i zakres opracowania	4
Wytyczne MRiRW dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW)	5
I. WYBRANE INFORMACJE DOTYCZĄCE POWIATU	7
II. LISTA AKTUALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ODNOSZĄCYCH SIĘ DO POWIATU	10
III. LOKALNE PARTNERSTWO WODNE POWIATU TUCHOLSKIEGO – SKŁAD LPW	10
IV. DIAGNOZA SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODĄ NA TERENIE POWIATU	11
V. ANALIZA SWOT - GOSPODARKA WODĄ NA TERENIE POWIATU	13
VI. CELE DZIAŁAŃ LPW NA RZECZ RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA WODĄ	14
VII. GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH NA TERENIE POWIATU	14
VIII. LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI I DZIAŁAŃ REMONTOWYCH	14
IX. PROGRAM DZIAŁANIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO	16
A. FUNKCJONOWANIE LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO	16
B. FORMA ORGANIZACYJNA PARTNERSTWA.....	17
C. STRATEGIA DZIAŁANIA LPW	18
D. KIERUNKI DZIAŁANIA I OBSZARY AKTYWNOŚCI LPW.....	19
E. PROPOZYCJE TEMATYKI PROJEKTÓW WYPRACOWANE NA SPOTKANIACH LPW	22
F. TYPOWY PROJEKT PROMOCYJNY	23
ZŁĄCZNIKI:	28
ZAŁ. NR 1. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA GMINNE SPÓŁKI WODNE - WZÓR	28
ZAŁ. NR 2. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA SAMORZĄDY LOKALNE - WZÓR.....	30
ZAŁ. NR 3 INFORMACJE Z ANKIET DIAGNOSTYCZNYCH	33
I. INFORMACJE Z ANKIET – SPÓŁKI WODNE	33
II. INFORMACJE Z ANKIET – SAMORZĄDY.....	36
III. INFORMACJE Z ANKIET – PGW WODY POLSKIE.....	43
IV. INFORMACJE Z ANKIET – LASY PAŃSTWOWE	48
V. INFORMACJE Z ANKIET – PARKI KRAJOBRAZOWE	53
ZAŁ. NR 4. LIST INTENCYJNY W SPRAWIE UTWORZENIA LPW - WZÓR	56
ZAŁ. NR 5. REGULAMIN PARTNERSTWA	57
ZAŁ. NR 6. ZGŁOSZENIE ZADANIA W ZAKRESIE INWESTYCJI WODNYCH - WZÓR	60
ZAŁ. NR 7. STANOWISKO SIECI LPW W ZAKRESIE ROZWIĄZAŃ PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH SPÓŁEK WODNYCH.....	61

Wprowadzenie – cel, treść i zakres opracowania

Realizując działania w projekcie tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych, w ramach operacji wpisanej do planu operacyjnego 2020-2022 „Lokalne Partnerstwo Wodne”, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przygotował wstępną wersję wieloletniego planu na rzecz gospodarki wodną w rolnictwie dla powiatu tucholskiego.

Głównym celem opracowania jest określenie aktualnego stanu rzeczy w sferze gospodarki wodą na terenie powiatu, pod kątem zapewnienia wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich. Opracowanie zostało przygotowane przez KPODR w Minikowie w oparciu o opinie członków partnerstwa; zawiera diagnozę sytuacji w powiecie, cele działań i priorytetowe propozycje inwestycyjne oraz plan działania LPW.

Przestawiony w obecnej wersji materiał powstał jako zestawienie informacji zebranych dotychczas w procesie budowania partnerstwa i na tym etapie ma charakter roboczy. Z tego względu będzie podlegał dalszej weryfikacji w trakcie dalszych prac planistycznych w ramach już utworzonego LPW. Wiąże się to także z etapowaniem prac nad Planem rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030.

Etap I został zrealizowany w 2022 r. w ramach projektu realizowanego przez KPODR Minikowo. W trakcie warsztatów prowadzonych przez KPODR Minikowo uzyskano następujące rezultaty:

- Nastąpiło zawiązanie Partnerstwa - dokonano wyboru formy organizacyjnej LPW.
- Po utworzeniu Partnerstwa LPW rozpoczęło autonomiczną działalność w powiecie.
- **Opracowano Powiatowy Planu Wodny - jako wstępną wersję Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2023 – 2030.**
- W ramach prac nad PPW przygotowano wstępną listę indykatywną zadań priorytetowych.

Etap II będzie miał miejsce w 2023 r., po opublikowaniu wiążących informacji dotyczących wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Planu Strategicznego WPR. W ramach etapu II powinny zostać zrealizowane następujące działania:

1. Uzupełnienie treści PPW o brakujące dane diagnostyczne z gminnych spółek wodnych [GSW], Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej [RZGW} i jednostek samorządu terytorialnego [JST] (w szczególności z podmiotów, które nie złożyły ankiet w trakcie warsztatów).
2. Dopracowanie informacji dot. zgłoszonych zadań inwestycyjnych (uzgodnienia, wymagane dokumenty, kosztorysy itp.).
3. **Przyjęcie ostatecznej wersji Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2023 – 2030, w tym listy projektów do KPO i PS WPR.**

W załącznikach do PPW umieszczono wzory ankiet i dokumentów, treść ankiet uzyskanych od interesariuszy; „Regulamin Lokalnego Partnerstwa na rzecz Wody Powiatu Tucholskiego.” przyjęty na zebraniu założycielskim LPW w dniu 03.10.2022r. r.

Wytyczne MRiRW dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW)

Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW) to dobrowolne, nieformalne zrzeszenie osób/podmiotów, które są zainteresowane lub zaangażowane w gospodarowanie wodą na danym obszarze. Inicjatywę w zakresie tworzenia partnerstw wodnych na terenie powiatu podjęły ośrodki doradztwa rolniczego, w ramach których zostali powołani lokalni koordynatorzy ds. LPW. **Forma prawna funkcjonowania LPW jest dowolna i zależna od potrzeb, może to być np. forma listu intencyjnego.**

Głównym celem funkcjonowania LPW jest poprawa gospodarki wodnej na terenie powiatu poprzez:

- aktywizowanie społeczności lokalnych i umacnianie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami,
- diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich,
- wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz współdecydowanie o tym co dzieje się na danym terenie,
- opiniowanie i wypracowanie planów inwestycyjnych związanych z wodą pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb mieszkańców jak i zabezpieczenia celów produkcyjnych i ochrony środowiska,
- działania promocyjne i edukacyjne wśród mieszkańców na rzecz racjonalnej gospodarki wodą.

LPW powinny zawiązywać się z aktywnym udziałem Ośrodków Doradztwa Rolniczego na obszarze powiatu. **W skład partnerstwa powinny wchodzić zarówno podmioty realizujące i odpowiedzialne za zadania w zakresie gospodarowania wodą, jak i osoby/organizacje zainteresowane efektywną gospodarką wodną.** Zaczynając od rolników, spółek wodnych i doradców rolniczych, poprzez władze samorządowe – gmina, powiat, region, wraz ze służbami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jednostkami odpowiedzialnymi za kwestie środowiskowe – RDOŚ oraz ekspertami działającymi w obszarze hydrologii czy hydrotechniki.

Zakłada się, że Lokalne Partnerstwa Wodne będą platformą współpracy w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Sprawnie funkcjonujące LPW może identyfikować problemy i podejmować inicjatywy prawne w zakresie niezbędnych zmian – zgłaszać do ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Tego rodzaju działania mogą być podstawą do wprowadzenia nowych rozwiązań w szczególności w zakresie funkcjonowania spółek wodnych czy utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

LPW mają również odgrywać rolę doradczą w zakresie realizacji inwestycji dotyczących retencji wodnej na obszarach wiejskich. Mają zainicjować opracowanie Planów rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich, które będą zawierały listy inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w latach 2022 – 2030 w danym powiecie. Listy te będą stanowiły listy indykatywne do realizacji programów wsparcia z programu rozwoju obszarów wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy oraz innych dostępnych źródeł finansowych w zakresie gospodarki wodą. W ramach LPW będą dyskutowane i opiniowane priorytetowe inwestycje

wodne, które powinny zostać w pierwszej kolejności sfinansowane i zrealizowane w danym powiecie.

Plany rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich na lata 2022 – 2030 to podstawowe dokumenty, które powinny zostać wypracowane w ramach LPW i stanowić podstawę do długoterminowych działań. LPW mogą również prowadzić działania informacyjne na swoim terenie. Zapraszać ekspertów, wymieniać się doświadczeniami, korzystać z doświadczeń innych LPW.

Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030, opracowany przez LPW powinien zawierać informacje ułatwiające realizację inwestycji oraz podejmowanie innych działań poprawiających gospodarkę wodą na terenie powiatu, na którym działa Lokalne Partnerstwo Wodne. W treści powinny znaleźć się najistotniejsze potrzeby w zakresie gospodarowania wodą w rolnictwie na obszarze powiatu, uwzględniając wiedzę i materiały zgromadzone przez LPW. Dokument nie powinien być zbyt obszernym materiałem. Zakres opracowania zależy od tego ile materiałów na temat wody w danym powiecie już jest i jaka lista inwestycji będzie proponowana. Najważniejsze jest, żeby tę wiedzę zgromadzić w jednym miejscu, wymienić się informacjami w ramach członków LPW i na tej podstawie pokazać, w których miejscach są największe potrzeby inwestycyjne i czy jest potencjał w powiecie, żeby je zrealizować.

MRiRW, Warszawa, 14 września 2021r

Opis Powiatu Tucholskiego i charakterystyka rolnictwa

Powiat tucholski położony jest w najdalej na północ wysuniętej części województwa kujawsko-pomorskiego na granicy z województwem pomorskim. Graniczy z pięcioma powiatami: dwoma z województwa pomorskiego (od północnego zachodu z powiatem chojnickim i od północnego wschodu z powiatem starogardzkim) oraz trzema z woj. kujawsko-pomorskiego (od wschodu i południowego wschodu z powiatem świeckim, od południa z powiatem bydgoskim oraz od południowego zachodu z powiatem sępoleńskim). W skład powiatu tucholskiego wchodzi jedna gmina miejsko-wiejska Tuchola oraz pięć gmin wiejskich: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo i Śliwice.

Gminy wchodzące w skład powiatu tucholskiego

Źródło: Wikipedia

Gleby powiatu powstały z osadów polodowcowych i holocenijskich. Obszary o uboższych glebach, najczęściej wytworzonych z piasków, lub na terenach o znacznych spadkach, porastają lasy, gleby żyzniejsze wykorzystywane są w większości jako grunty rolne.

Najśłabsze gleby występują na terenie gminy Śliwice, Cekcyn. Stosunkowo dużą powierzchnię gleby wyższych klas bonitacyjnych zajmują w gminach: Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo i Tuchola.

Powiat tucholski charakteryzuje się najniższym udziałem użytków rolnych (41% powierzchni terenu) w województwie.

Powiat zajmuje powierzchnię 1075 km² (co stanowi 5,98% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego), pod tym względem sytuuje go wśród powiatów na 18 miejscu w województwie (na 35 jednostek). Największą powierzchnię zajmują obszary leśne stanowiące

49,7%, a ponad 41% to użytki rolne. W powierzchni użytków rolnych powiatu dominują grunty orne (prawie 82%), następnie użytki zielone (ponad 15%) i sady z niespełną 1% udziałem.

Dominującą gałęzią gospodarczą na terenie poszczególnych gmin powiatu tucholskiego jest rolnictwo. Dominują małe gospodarstwa rolne do 10 ha, które stanowią ponad 68% wszystkich gospodarstw.

Na terenie powiatu działają także zakłady produkcyjne i usługowe. Podmioty gospodarcze skupione są głównie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług i handlu. Powiat tucholski dzięki swojemu położeniu i wysokim walorom przyrodniczym odznacza się dużym potencjałem turystycznym.

Na terenie powiatu tucholskiego znajduje się 664 km² obszarów objętych ochroną prawną, co stanowi 64,9% powierzchni powiatu. Pod tym względem lokuje to powiat na drugiej pozycji, po powiecie sępoleńskim (77,6%). Średni udział powierzchni chronionych w powierzchni województwa wynosi 32,4%. Powierzchnia obszarów chronionych w poszczególnych gminach wygląda następująco: gmina Cekcyn 168,4 km² Gostycyn 50,3 km² Kęsowo 86,7 km², Lubiewo 64,8 km², Śliwice 166,4 km², Tuchola 127,05 km².

Większość najcenniejszych walorów przyrodniczych powiatu objętych zostało ochroną prawną. Jednak trwałą ochronę obszarów cennych przyrodniczo zapewnia sporządzenie i realizacja planu ochrony lub planu zadań ochronnych.

Plany ochrony posiadają:

- 8 rezerwatów przyrody (na 9 rezerwatów w powiecie);
- 1 park krajobrazowy (na 3 parki krajobrazowe w powiecie);
- 2 obszary Natura 2000 (na 3 wyznaczone na terenie powiatu)

Ponad połowę powierzchni powiatu tucholskiego zajmują obszary Natura 2000. W całości lub fragmentach występują specjalne obszary ochrony siedlisk: PLH040023 Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich, PLH040034 Kościół w Śliwicach oraz obszar specjalnej ochrony ptaków PLB220009 Bory Tucholskie. W powiecie znajduje się 53,5 tys. ha obszarów leśnych, które stanowią 49,8% powierzchni terenu. Najbardziej zalesione są gminy: Cekcyn – 70,1% powierzchni i Śliwice - 68,5%. Najmniej zalesiona jest gmina Kęsowo – 12%. Powierzchnia lasów na terenie powiatu tucholskiego nadzorowana przez poszczególne nadleśnictwa:

- Nadleśnictwo Trzebciny - 5 045,9 ha;
- Nadleśnictwo Woziwoda – 13 211,58 ha;
- Nadleśnictwo Rytel - 981,4704 ha;
- Nadleśnictwo Tuchola – 14 262,46 ha,
- Nadleśnictwo Zamrzenica – 15 853,38 ha.

Na terenie powiatu tucholskiego występują złoża surowców mineralnych, głównie kruszyw naturalnych (piaski, żwiry), torfów, gytii oraz kredy. Ich rozmieszczenie na analizowanym terenie jest nierównomierne. Obecnie eksploatuje się kruszywa naturalne - głównie piaski i żwiry z sześciu złóż.

Na obszarze powiatu zidentyfikowano tylko jeden Główny Zbiornik Wód Podziemnych położony w zachodniej części gminy Kęsowo. Zbiornik międzymorenowy Ogorzeliny GZWP nr 128 obejmuje czwartorzędowe warstwy wodonośne o powierzchni ok. 180 km²

Na obszarze powiatu tucholskiego w wyniku wstępnej oceny ryzyka powodziowego wyznaczono obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (ONNP) od strony rzeki

Kamionka oraz Brdy. Zasięg ONNP obejmuje gminy: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo i Tuchola. Dla powyższych obszarów Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, na których zostały przedstawione „obszary szczególnego zagrożenia powodzią”.

Rolę odbiorników nadmiaru wody na obszarach użytków rolnych pełnią również rowy melioracyjne. Łączna długość rowów melioracyjnych na terenie powiatu tucholskiego wynosi 838,9 km. Powierzchnia gruntów zmeliorowanych wynosi 11 153,48 ha.

Na terenie powiatu tucholskiego występują liczne naturalne zbiorniki wodne, ponadto funkcje retencyjną pełnią również sztuczne zbiorniki o łącznej powierzchni ponad 16 ha. Starosta zgodnie z zapisem art. 178 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.) sprawuje nadzór nad działalnością istniejących spółek wodnych. Na terenie powiatu działają następujące spółki wodne:

- Gminna Spółka Wodna w Kęsowie,
- Gminna Spółka Wodna w Lubiewie,
- Gminna Spółka Wodna w Gostycynie,
- Gminna Spółka Wodna w Tucholi,
- Gminna Spółka Wodna w Cekcynie.

Są to spółki wodne, których działalność skierowana jest na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej, dla potrzeb rolnictwa.

Szczególne znaczenie w energetyce wodnej mają inwestycje związane z małymi elektrowniami wodnymi, realizowanymi na małych ciekach. Również na wybranych ciekach płynących na terenie powiatu tucholskiego zlokalizowanych jest ok. 9 tego typu instalacji.

Na obszarze powiatu zidentyfikowano tylko jeden Główny Zbiornik Wód Podziemnych położony w zachodniej części gminy Kęsowo. Zasoby dyspozycyjne tego zbiornika oszacowano na poziomie 33 tys. m³/d. Średnia głębokość ujęć wody w jego obrębie waha się w granicach 50-60 m.

Większa część terenu powiatu odwadniana jest za pośrednictwem rozwiniętej sieci dopływów rzeki Brdy. Mniejsza, wschodnia część powiatu (niemal cała gmina Śliwice i część gminy Cekcyn) znajduje się w obrębie zlewni rzeki Wdy. Na terenie powiatu obecnych jest ponad 80 jezior, przy czym największą ich koncentrację obserwujemy w gminach Lubiewo, Cekcyn i Tuchola.

Opracowanie informacji o powiecie: PZDR w Tucholi, KPODR Minikowo

Obszar powiatu tucholskiego znajduje się w obszarze administrowanym przez jednostki PGW Wody Polskie:

- RZGW Gdańsk - Zarząd Zlewni Chojnice - NW Tuchola;
- RZGW Gdańsk - Zarząd Zlewni Chojnice - NW Chojnice.

Wykorzystano następujące źródła:

- *BIP Powiatu Tucholskiego*
- *Dane KPODR Minikowo*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tucholskiego na lata 2004 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2020*

II. LISTA AKTUALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ODNOSZĄCYCH SIĘ DO POWIATU

Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu:

- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tucholskiego na lata 2004 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2020*
- *Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego uchwalona 17.04.2016r.*
- *Strategia Rozwoju Turystyki Powiatu Tucholskiego*
- *Strategia rozwoju marki Bory Tucholski*
- *Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*

III. LOKALNE PARTNERSTWO WODNE POWIATU TUCHOLSKIEGO – SKŁAD LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Tucholskiego zostało utworzone w dniu 03.10.2022r. na spotkaniu w miejscowości Tuchola. Partnerstwo utworzyli przedstawiciele 17 podmiotów, a mianowicie:

1. GSW Gostycyn
2. GSW Cekcyn
3. Gmina Gostycyn
4. Gmina Lubiewo
5. Gmina Tuchola
6. Gmina Cekcyn
7. Gmina Lubiewo
8. Powiat Tucholski
9. Nadleśnictwo Trzebciny
10. Nadleśnictwo Woźniowa
11. Nadleśnictwo Tuchola
12. Nadleśnictwo Zamrzenica
13. PGW WP Nadzór Wodny Tuchola
14. Tucholski Park Krajobrazowy
15. Krajeński Park Krajobrazowy
16. PZW Tuchola
17. K-P ODR Minikowo, PZDR Tuchola

W skład Rady Partnerstwa powołano osoby z następujących instytucji:

Spółki Wodne:

- Gminna Spółka Wodna Gostycyn – Iwona Giłka
- Gminna Spółka Wodna Lubiewo – Roman Iwicki

Samorządy Gmin:

- Gmina Gostycyn – sekretarz – Dorota Gromowska
- Gmina Lubiewo – zastępca wójta – Tomasz Bonk
- Gmina Tuchola – radny gminy Tuchola – Tomasz Wegner

Starostwo Powiatowe:

- Radny Powiatowy - Bartosz Puchowski

Instytucje publiczne:

- Lasy Państwowe Nadleśnictwo Tuchola – Służba Leśna – Piotr Rezmer
- Państwowe Gospodarstwo Wodne – Wody Polskie - Dariusz Klafetka
- Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Kierownik PZDR Tuchola – Marcin Szwoch

Organizacje pozarządowe:

- Zarząd Polskiego Związku Wędkarskiego – członek Zarządu – Ireneusz Wesołowski

Uczestnicy zebrania założycielskiego LPW

Przewodniczącym Rady Partnerstwa został Marcin Szwoch - Kierownik Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego KPODR Minikowo, a jego zastępcami zostali Iwona Giłka - Gminna Spółka Wodna Gostycyn i Tomasz Bonk – zastępca wójta Gminy Lubiewo. Rolę Sekretariatu LPW będzie pełnił Urząd Gminy Lubiewo – ul. Hallera 9, 89-526 Lubiewo.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODĄ NA TERENIE POWIATU

Diagnoza została opracowana na podstawie:

- wniosków z ankietowania uczestników spotkań w ramach procesu tworzenia LPW (spółki wodne, samorządy terytorialne, jednostki administracyjne PGW Wody Polskie, jednostki PGL Lasy Państwowe i inne podmioty),
 - wniosków z dyskusji i prac warsztatowych prowadzonych w ramach procesu tworzenia LPW.
1. W ocenie uczestników warsztatów problemem jest brak zrównoważonej gospodarki wodnej, różne interesy rolników, instytucji i innych podmiotów w zakresie gospodarowania wodą. Przykładem jest brak porozumień pomiędzy interesariuszami co do użytkowania Wielkiego Kanału Brdy – zainteresowane podmioty to: Spółka Wodna,

Lasy Państwowe, Urząd Marszałkowski, właściciele małych elektrowni. Problemem jest duża liczba użytkowników – potrzebne jest uzgodnienie zmiany charakteru użytkowania Wielkiego Kanału Brdy.

2. Problemem w działalności spółek wodnych jest dewastacja urządzeń wodnych, brak monitoringu poziomu wód, ograniczenie dostępu do źródeł wody (elektrownie wodne). Są problemy z wykorzystaniem już istniejącej infrastruktury. Problemem jest brak zapewnienia udziału rolników/spółek wodnych w postępowaniu o udzielenie pozwoleń i zgłoszeń wodno-prawnych. Narastającym problemem dla utrzymania istniejącej infrastruktury melioracyjnej są negatywne skutki aktywności bobrów.
3. Dla poprawy sytuacji w sferze gospodarowania zasobami wody poważnym utrudnieniem jest różnorodność warunków wodnych w powiecie i rozproszona wiedza dotycząca wody. Konieczna jest odbudowa zniszczonej infrastruktury. Poprawa sytuacji mogłaby być także osiągnięta poprzez utworzenie/reaktywację spółek wodnych tam gdzie obecnie nie funkcjonują.
4. Warunkiem poprawy sytuacji jest zmiana świadomości wodnej wśród różnych grup społecznych. Osoby nie związane z rolnictwem inaczej patrzą na wodę niż rolnicy. Obecnie rolnictwo jest jednym z wielu sektorów produkcyjnych na obszarach wiejskich.
5. Potrzebne jest zagospodarowanie wody opadowej – rozwiązaniem jest rozproszona retencja na terenie powiatu. Dla rozwoju małej retencji ważne byłoby wykorzystanie terenów nad ciekami wodnymi – jednak obecnie wykorzystanie łąk jako terenów zalewowych jest często praktycznie niemożliwe z uwagi na ich przekształcenie w grunty orne.

V. ANALIZA SWOT - GOSPODARKA WODĄ NA TERENIE POWIATU

Analiza SWOT – analiza stanu gospodarki wodnej na terenie powiatu

Przedmiotem analizy SWOT jest zdefiniowania mocnych stron powiatu, określenie słabych stron powiatu, określenie szans i zagrożeń w otoczeniu mogących w istotny sposób wpływać na gospodarkę wodną.

Mocne strony powiatu +	Słabe strony powiatu -
1. Duża ilość zbiorników wodnych. 2. Brak zagrożenia powodziowego. 3. Położenie – rzeźba terenu. 4. Duży procent powierzchni zajmują lasy i łąki. 5. Wysoki poziom edukacji ekologicznej prowadzonej przez Lasy Państwowe i Parki Krajobrazowe. 6. Dobry klimat dla utworzenia partnerstwa. 7. Wysoki procent infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. 8. Małe gospodarstwa rolne do ok. 10 ha – mniej intensywna produkcja rolnicza. 9. GSW bardzo dobrze działające - wzór dla innych. 10. Duża naturalna retencja. 11. Skuteczne pozyskiwanie środków na ochronę środowiska m.in. na retencję. 12. Działalność Wyższej Szkoły Ochrony Środowiska w Tucholi. 13. Dobre doświadczenia Lasów Państwowych w zakresie retencji. 14. Zasoby dla odbudowy urządzeń małej retencji (elektrownie, młyny).	1. Brak infrastruktury do retencjonowania wody. 2. Mniejsi rolnicy nie nadążają za postępem. 3. Niewystarczająca liczba urządzeń hydrologicznych. 4. Starzenie się infrastruktury wodnej. 5. Zaniedbana infrastruktura melioracyjna. 6. Brak aktualnej dokumentacji infrastruktury wodnej. 7. GSW nie obejmują swoim działaniem całego obszaru powiatu. 8. Brak wspólnej strategii gospodarki wodnej. 9. Brak planowania przestrzennego uwzględniającego plany dotyczące infrastruktury wodnej. 10. Brak pełnego uregulowania stanu prawnego obiektów infrastruktury. 11. Brak dbałości o naturalną retencję. 12. Świadome niszczenie urządzeń wodnych, brak dbałości. 13. Brak zgody wśród rolników - różne interesy. 14. Utrudnienia administracyjne związane z ochroną środowiska. 15. Atrakcyjność turystyczna – zabudowa cennych obszarów. 16. Rozbieżność interesów rolników i Lasów Państw.
Szanse w otoczeniu +	Zagrożenia w otoczeniu -
1. Środki finansowe na inwestycje. 2. Uproszczenie procedur dot. inwestycji wodnych. 3. Włączenie GSW w działania samorządów gminnych. 4. Możliwość wykupu gruntów pod rekreację. 5. Rozwój agroturystyki.	1. Możliwość budowy zbiorników wodnych bez pozwoleń. 2. Brak swobodnego dostępu do cieku wodnego – wynikający z wadliwego prawa. 3. Nadmierna eksploatacja wód podziemnych. 4. Zbyt mało precyzyjne regulacje prawne - sprzeczne ze sobą. 5. Stepowanie terenu. Zmiany klimatu. 6. Turystyka osiedleńcza – domki letniskowe. 7. Mało skuteczna ochrona zadrzewień śródpolnych. 8. Zmiany geopolityczne. 9. Gruntowe pompy ciepła.

VI. CELE DZIAŁAŃ LPW NA RZECZ RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA WODĄ

CELE DZIAŁANIA LPW

- 1. Wzajemne zapoznanie się interesariuszy z potrzebami i ograniczeniami dotyczącymi spraw wody.**
- 2. Pomoc w pokonywaniu barier administracyjnych i finansowych.**
- 3. Wypromowanie wspólnego stanowiska w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej.**
- 4. Ustanowienie funkcji koordynatora ds. wody na terenie powiatu.**
- 5. Stworzenie wspólnej strategii wodnej dla obszaru powiatu – wiodącej dla instytucji działających w powiecie i w jego otoczeniu.**
- 6. Podniesienie rangi racjonalnej gospodarki wodą do problemu społecznego dotyczącego wszystkich środowisk.**

VII. GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH NA TERENIE POWIATU

GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH

- 1. Modernizacja istniejących urządzeń melioracyjnych.**
 - 2. Renaturyzacja koryt rzek i przywrócenie pierwotnego stanu jezior i terenów podmokłych.**
 - 3. Rozwój małej retencji - odnowa istniejących i budowa nowych urządzeń.**
 - 4. Przegląd i dostosowanie urządzeń do obecnych warunków klimatycznych.**
 - 5. Inwentaryzacja urządzeń melioracyjnych i wodnych – zróżnicowani właściciele.**
 - 6. Monitoring stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.**
- 1. Modernizacja parku maszynowego dla sprawnego wykonywania remontów i inwestycji wodnych.**

VIII. LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI I DZIAŁAŃ REMONTOWYCH

Lokalne Partnerstwo Wodne proponuje realizację inwestycji dotyczących zidentyfikowanych i zlokalizowanych na terenie powiatu obiektów infrastruktury wodnej, które bezpośrednio wpływają na poprawę stanu zarządzania wodą na terenie powiatu.

**LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI NA TERENIE DZIAŁANIA LPW
REKOMENDOWANYCH PRZEZ LPW DO SFINANSOWANIA W RAMACH PROW I KPO**

L.p.	Nazwa zadania	Stan przygotowania dokumentacji projektowej i uzgodnień	Inwestor/ Wnioskodawca	Koszt inwestycji	Potencjalnie źródło finansowania
1.	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzących. Zadanie polega na opracowaniu dokumentacji projektowej wraz odbudową obiektów piętrzących.	przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia celem ogłoszenia postępowania przetargowego na przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń	PGW WP Wody Polskie	Koszt szacunkowy – około 1 000 000 zł	PROW
2.	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Struga Stobno poprzez budowę budowli piętrzących w celu zapobiegania skutkom suszy. Wykonanie urządzenia piętrzącego na odpływie z jeziora Stobno o stałym progu na rzędnej lustra wody z wieloletnia wraz z możliwością podpiętrzenia jeziora oraz odbudowa zastawki na rzece Struga Stobno	Przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia celem ogłoszenia postępowania przetargowego na przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń	Gmina Spółka Wodna w Tucholi, Gmina Tuchola, PGW WP Wody Polskie, rolnicy indywidualni	Koszt szacunkowy – około 1 000 000 zł	
3.	Remont przepustu w ciągu drogi powiatowej 1011C relacji Kiełpin - Mała Komorza w km 2_103	Roboty te polegające na remoncie przepustu wymagają zgłoszenia do organu administracji budowlanej, W chwili obecnej Zarząd Dróg przygotowuje niezbędną dokumentację.	Zarząd Powiatu Tucholskiego	Koszt szacunkowy – około 120 000 zł brutto	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
4.	Przebudowa mostu JN101006738 w ciągu drogi powiatowej nr 1006C w Śliwicach. Istniejący obiekt mostowy długości 3,6 m w pasie drogi powiatowej 1006C relacji Szlachta - Śliwice w km 9+682 w miejscowości Śliwice.	Zarząd Dróg Powiatowych jest w trakcie opracowywania dokumentacji projektowej na powyższe zadanie.	Powiat Tucholski	Koszt szacunkowy - około 3 000 000 zł brutto	Dotacje rządowe, fundusze unijne.

5.	Remont mostu nad rzeką Kamionka w miejscowości Karczewo (długość mostu 25,35 m 9 ramownica ze wspornikami) przekrój poprzeczny obejmuje chodnik 2x1,5 m oraz jezdnię szerokości 6,0 m.	Zarząd Dróg Powiatowych nie posiada dokumentacji projektowej. Posiada jedynie kosztorys remontu wykonywany w maju 2022 r. na podstawie którego określono wartość inwestycji.	Powiat Tucholski	Koszt inwestycji wg kosztorysu wynosi 1 002 962,30 brutto. Koszt dokumentacji projektowej 60 000 zł brutto.	Dotacje rządowe, fundusze unijne.
6.	Zwiększenie retencji wodnej poprzez hamowanie odpływu wody zastawkami wraz z odbudową rowu melioracyjnego R-P we wsi Lińsk gmina Śliwice	Wstępna koncepcja – brak dokumentacji	Gmina Śliwice	Koszt szacunkowy ok. 148.900,00	Dotacje rządowe.
7.	Konserwacja rowu R-C w miejscowości Cekcyn oraz budowa dwóch zbiorników retencyjnych.	Brak dokumentacji.	Gminna Spółka Wodna w Cekcynie we współpracy z Gminą Cekcyn	-	Dotacje
8.	Remont Przepustu pod drogą gminną na cieku wodnym „Zamrzonka” w Minikowie	Wstępna koncepcja	Gmina Lubiewo/Wody Polskie	Koszt szacunkowy ok. 80 000 zł.	-
9.	Retencja wody na siedliskach wilgotnych to jedno z siedmiu działań realizowane przez Nadleśnictwo Woźniowa w ramach projektu pn. „Ochrona cennych ekosystemów Borów Tucholskich”.	W trakcie realizacji.	Nadleśnictwo Woźniowa	Koszt działań 1 068 941,51 zł	W ramach projektu pn. „Ochrona cennych ekosystemów Borów Tucholskich”

IX. PROGRAM DZIAŁANIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

A. FUNKCJONOWANIE LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

Funkcjonowanie Lokalnego Partnerstwa Wodnego opiera się na zorganizowaniu partnerów w formie porozumienia różnych podmiotów, które podpisały list intencyjny i przyjęły regulamin LPW. LPW będzie wpływało na gospodarkę wodną na terenie powiatu poprzez:

1. **Zawiązanie partnerskiej współpracy na poziomie powiatu** w zakresie poprawienia wymiany informacji, koordynacji działań i rozpoczęcia bieżącej współpracy pomiędzy GSW, JST, RZGW i innymi podmiotami powiązanymi z zarządzaniem i użytkowaniem zasobów wody.

2. **Sporządzenie listy priorytetów dla modernizacji i nowych inwestycji** w zakresie dostosowania urządzeń infrastruktury wodnej do potrzeb wynikających ze zmian klimatycznych – rolników i mieszkańców.
3. **Stworzenie podmiotu służącego wsparciu spółek wodnych** poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie funkcjonowania GSW, pozyskiwania środków finansowych oraz promocję spółek wodnych i racjonalnego użytkowania wody w społecznościach lokalnych.

B. FORMA ORGANIZACYJNA PARTNERSTWA

LPW przyjęło następujący model utworzenia i funkcjonowania partnerstwa – jest to partnerstwo bez osobowości prawnej, ale formalne związane porozumieniem o współpracy w formie pisemnej, utworzone przez podmioty i osoby zajmujące się zagadnieniami gospodarki wodą. Podstawą działania Partnerstwa są: List Intencyjny, Regulamin, Członkowie, Rada Partnerstwa.

Opis formuły działania partnerstwa

I. Sposób utworzenia LPW sformalizowanego, ale bez osobowości prawnej:

1. Utworzenie LPW następuje poprzez złożenie listu intencyjnego przez partnerów - członków założycieli LPW i przyjęcie Regulaminu jego działania.
2. Partnerstwo ma formalną listę członków i procedury przyjmowania członków.
3. Dokumentem regulującym cele i metody pracy LPW jest jego regulamin przyjęty przez założycieli wraz z podpisaniem deklaracji.
4. Nowi członkowie przyjmowani są na zasadach zawartych w regulaminie – uchwała o przyjęciu wg zasad regulaminu jest podejmowana przez Radę Partnerstwa.

II. Metody pracy LPW:

1. Wszyscy członkowie mają prawo uczestniczenia w walnym zebraniu członków i podejmowania uchwał w sprawach dotyczących gospodarki wodą i sposobu reprezentowania LPW na zewnątrz.
2. Bieżącą pracą LPW kieruje rada partnerstwa, na czele której stoi przewodniczący rady.
3. Tematyka prac LPW obejmuje m.in. wypracowanie listy priorytetów w zakresie gospodarki wodnej na terenie powiatu i formułowanie postulatów dotyczących rozwiązań prawnych związanych z funkcjonowaniem gospodarki wodą.
4. Walne zebranie członków określa zakres i formy działania LPW, udziela upoważnień dla Rady Partnerstwa do podejmowania inicjatyw i identyfikowania projektów przyczyniających się do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki wodą.

III. Organizacja prac LPW:

1. LPW ustala kryteria przyjmowania nowych członków - instytucji i organizacji oraz osób fizycznych – ustala w regulaminie kto może być członkiem LPW (podmioty prawne i ich przedstawiciele - liderzy spółek wodnych z terenu powiatu, starostowie, wójtowie, burmistrzowie, pracownicy instytucji samorządowych, przedstawiciele regionalnych instytucji działających w strukturach PGW Wody Polskie, przedstawiciel Lasów Państwowych i Parków Krajobrazowych oraz organizacji pozarządowych związanych z gospodarką wodą).
2. Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej – działa poprzez instytucje i organizacje, które są członkami Partnerstwa (GSW, JST, ODR, LGD itd.).

3. LPW i jego reprezentacja nie może podejmować żadnych zobowiązań organizacyjnych, rzeczowych lub finansowych w swoim imieniu lub w imieniu swoich członków.
4. Wszelkie działania w ramach prac LPW jego członkowie podejmują w ramach swoich umocowań prawnych i finansowych.
5. Dla zapewnienia możliwości sprawnego działania, funkcję sekretariatu LPW dobrowolnie pełni jedna z instytucji reprezentowanej w LPW.

Regulamin Partnerstwa został przyjęty na zebraniu założycielskim w dniu 03.10.2022r.

Treść listu intencyjnego - Załącznik nr 4

Regulamin Partnerstwa - Załącznik nr 5

C. STRATEGIA DZIAŁANIA LPW

Misja LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne zostało utworzone dla podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. LPW będzie działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na obszarach wiejskich na poziomie regionalnym i lokalnym.

Cele LPW

1. Zintegrowania działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez stworzenie mechanizmów zapewniających partnerom uczestnictwo w procesie decyzyjnym i w działaniach inwestycyjnych.
2. Stworzenie na terenie powiatu systemu służącego przepływowi informacji, prowadzeniu konsultacji i koordynacji działań wszystkich podmiotów prowadzących działania inwestycyjne i remontowe w zakresie gospodarowania wodą.
3. Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą wśród rolników, mieszkańców i innych podmiotów związanych z tą tematyką.
4. Budowanie dobrych relacji między interesariuszami, w tym podniesienie rangi Spółek Wodnych jako ważnego czynnika kształtującego stosunki wodne.
5. Stworzenie instrumentów pomocy partnerom i rolnikom w zakresie tworzenia dokumentów planistycznych, analitycznych i wniosków finansowych dotyczących inwestycji wodnych.

LPW będzie realizować swoje cele poprzez:

1. Stworzenie wspólnej koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej - przyjęcie przez LPW listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
2. Powołanie wspólnej reprezentacji osób, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych zrzeszonych w LPW, wyłonienie lidera i przyjęcie regulaminu działalności LPW i osób je reprezentujących w kontaktach z instytucjami publicznymi.
3. Wdrożenie skutecznego systemu informowania członków LPW o podejmowanych działaniach organizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych w zakresie urządzeń wodnych.

4. Wspieranie działań na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne podejmowanych przez członków LPW.
5. Współpraca z ekspertami w zakresie określania zasobów wodnych i ich racjonalnego wykorzystania oraz pomoc w postaci doradztwa na rzecz LPW i jego członków.
6. Różnorodne działania promujące znaczenia racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu. Przygotowanie i realizację programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą.

D. KIERUNKI DZIAŁANIA I OBSZARY AKTYWNOŚCI LPW

I. OGRANICZANIE SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU DLA ROLNICTWA NA TERENIE POWIATU – I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODNEJ

Opis problemów i uwarunkowań

Podstawowym zadaniem LPW w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu dla rolnictwa jest diagnoza sytuacji na terenie powiatu, wypracowanie koncepcji poprawy sytuacji, ustalenie priorytetów inwestycyjnych oraz zaplanowanie działań. Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: zagrożenie suszą w rolnictwie, podtopieniami lub powodzią na dużych obszarach powiatu. Ważnym problemem jest też modyfikacja działania systemu melioracyjnego (tam gdzie jest to możliwe i uzasadnione). W przeszłości preferowane były głównie melioracje odwodnieniowe, czego skutkiem jest brak lub zaniedbania w małej retencji. Konieczne jest też zapanowanie nad poborem wód podziemnych – dotyczy to takich zagadnień jak: głębokość studni, rejestrowanie poboru, zabezpieczenia dla bezpieczeństwa higienicznego. Pierwszym krokiem dla poprawy sytuacji jest uzyskanie kompleksowej wiedzy nt. stanu gospodarowania wodami. Konieczna jest analiza zasobów wody na terenie powiatu i stanu infrastruktury wodnej – diagnoza. Na bazie diagnozy będzie możliwe opracowanie kompleksowej koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej (Powiatowy Plan Wodny) i przyjęcie listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu (w tym działania na rzecz rozwoju małej retencji).

Efektem podjętych działań powinno być racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich oraz wdrożenie racjonalnych zasad korzystania z zasobów wód podziemnych. Dla osiągnięcia takich rezultatów konieczna będzie współpraca z ekspertami i instytucjami naukowymi w zakresie określania zasobów wodnych powiatu i możliwości ich racjonalnego wykorzystania.

Kierunki działań LPW Powiatu Tucholskiego w zakresie reagowania na zmiany klimatu, i rozwoju infrastruktury wodnej:

1. Wprowadzenie retencji korytowej poprzez budowę zbiorników retencyjnych.
2. Stabilizacja lustra wody na jeziorach poprzez budowę progów lub zastawek.
3. Budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikami infiltracyjnymi lub rowami chłonnymi.
4. Ograniczenie powierzchni utwardzonych – budowa parkingów z utwardzeniem ażurowym.
5. Wyłączenie z zabudowy naturalnych nieużytków – zakaz inwestycji.

II. PROMOCJA I EDUKACJA W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA WŁAŚCIWEJ „ŚWIADOMOŚCI WODNEJ”.

Opis problemów i uwarunkowań

Przedmiotem działań w zakresie świadomości wodnej będzie informacja dotycząca regulacji prawnych, promocja racjonalnych zachowań i edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania wodą. Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: nieracjonalne użytkowanie wody przez rolników, mieszkańców, przedsiębiorców itd.; nieracjonalne wykorzystanie wód podziemnych (główne problemy to: głębokość studni, rejestrowanie poboru, zabezpieczenia dla bezpieczeństwa higienicznego).

Aktywizacja środowiska lokalnego w zakresie budowanie „świadomości wodnej” powinna prowadzić do bardziej racjonalnego wykorzystania dostępnych zasobów wody na cele rolnicze, komunalne i przemysłowe. W ramach tej aktywności powinny być zrealizowane różnorodne działania promujące znaczenie racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu oraz przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą skierowanych do rolników, przedsiębiorców i mieszkańców.

Wstępne działania w tym zakresie to identyfikacja potrzeb edukacyjnych (dla kogo szkolenia, jakie tematy itp.); poszukiwanie dostępnych źródeł finansowania projektów edukacyjnych i promocyjnych. Wykonawcą projektów w tym obszarze mogą być organizacje pozarządowe z terenu powiatu, KPODR, uczelnie wyższe oraz jako partnerzy w projektach samorządy lokalne.

Kierunki działań LPW Powiatu Tucholskiego w zakresie promocji i edukacji:

1. Szkolenie dla następujących grup wiekowych mieszkańców Powiatu:
 - uczniowie SP – 7 - 15 lat (w tym gospodarowanie wodą pitną i ściekami komunalnymi, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
 - dorośli – omawianie tematyki wodnej w ramach szkoleń dla rolników, podczas zebrań wiejskich w sołectwach (tematyka poszerzona o kwestie melioracji i w rolnictwie).
2. Edukacja społeczności w zakresie dostosowania się do zmian klimatycznych w tym ograniczenie powierzchni utwardzonych (np. parkingi).

III. WSPARCIE PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI SPÓŁEK WODNYCH

Opis problemów i uwarunkowań

Przedmiotem działalności w tym zakresie powinno być udzielanie wsparcia spółkom wodnym w takich tematach jak pozyskiwanie dotacji, doradztwo prawne, organizacyjne, techniczne, wsparcie eksperckie w zakresie podejmowanych inwestycji w szczególności w zakresie małej retencji.

Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: niewystarczające wsparcie merytoryczne spółek wodnych już istniejących, niewystarczające wsparcie dla reaktywowanych i nowo tworzonych GSW, niewystarczające dofinansowanie działalności GSW ze strony samorządów i państwa, utrudniona możliwość korzystania GSW z dotacji – brak środków na wkład własny.

Oczekiwane rezultaty tych działań to: wzrost wartości dotacji dla GSW ze strony JST (samorządy województwa, powiatu i gmin) oraz skarbu państwa i funduszy UE, uruchomienie doradztwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne (w tym dla rolników i GSW), utworzenie nowych GSW i rozwój już istniejących spółek wodnych.

Kierunki działań LPW Powiatu Tucholskiego w zakresie wsparcia dla GSW:

1. Działanie na rzecz zmian regulacji prawnych dotyczących ściągania składek (np. odpis z podatku rolnego).
2. Wsparcie GSW ze strony Urzędów Gmin w realizacji inwestycji (jest to związane z wyposażeniem technicznym GSW).
3. Umożliwienie wykonywania usług komercyjnych sprzętem zakupionym z dotacją ARiMR.
4. Wsparcie UG w zakresie wykonywania obowiązków prawnych przez GSW.
5. Wsparcie doradcze przy pozyskiwaniu środków finansowych.
6. Uregulowanie prawne rozwiązań związanych z oprowadzeniem wody opadowej do instalacji melioracyjnych (tereny gminne, drogi).

IV. SYSTEMOWE ROZWIĄZANIA PRAWNE REGULUJĄCE GOSPODARKĘ WODĄ

Opis problemów i uwarunkowań

Jednym z ważnych celów działania Partnerstwa powinno być wpływanie na kształt regulacji prawnych dotyczących infrastruktury wodnej, w tym w szczególności funkcjonowania GSW i wielkość funduszy przeznaczanych na system urządzeń melioracyjnych. Potrzebna jest także modernizacja rozwiązań prawnych dotyczących zasad opłacania składek i udziału w pokrywaniu kosztów utrzymania urządzeń wodno-melioracyjnych, zarówno przez członków GSW jak i przez inne podmioty korzystające z urządzeń utrzymywanych przez GSW.

W tym obszarze problemowym znajdują się także takie zagadnienia jak: długotrwałe procedury administracyjne w zakresie podejmowania remontów i inwestycji urządzeń wodnych oraz utrudniona możliwość korzystania GSW z dotacji (procedury dotacyjne, rozliczenia, brak środków na wkład własny). Efektem działań LPW powinny być wspólne postulaty zgłoszone przez środowiska lokalne i GSW z powiatu, uzgodnione z innymi partnerami z terenu województwa i przekazane ustawodawcy.

Kierunki działań LPW Powiatu Tucholskiego w zakresie rozwiązań prawnych:

1. Wykorzystanie Wojewódzkiej Rady Partnerstw Wodnych do uregulowania ważnych kwestii prawno-organizacyjnych w zakresie:
 - zmiany prawa poprawiające sytuację spółek wodnych;
 - regulacje prawne inwestycji wodnych - zróżnicowanie wymogów prawnych w zależności od skali inwestycji dla zmniejszenia kosztu i czasu przygotowania inwestycji wodnych;
 - oryżarny spółkom wodnym system przyznawania dotacji i rozliczania inwestycji przez spółki wodne.
2. Projekty wspólne realizowane z poziomu województwa - koncepcja retencji na terenie województwa.

V. WSPÓŁPRACA I KOORDYNACJA W POWIECIE

Opis problemów i uwarunkowań

Ważnym obszarem aktywności LPW jest integracja osób i instytucji, wzajemne informowanie i koordynacja działań oraz wspólne planowanie inwestycji na terenie działania Partnerstwa. W trakcie procesu budowania LPW wskazywano na problem jakim jest niewystarczająca współpraca różnych podmiotów w zakresie funkcjonowania infrastruktury wodnej – dotyczy to przede wszystkim takich interesariuszy jak RZGW, GSW, samorządy lokalne, Lasy Państwowe, Parki Krajobrazowe. Współpraca tych podmiotów w ramach LPW, tj. integracja wszystkich podmiotów zainteresowanych gospodarką wodną, pozwoli na budowanie pozycji LPW jako miarodajnej i reprezentatywnej instytucji opiniotwórczej.

Aby taka współpraca zaistniała konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu wzajemnego informowania członków LPW o podejmowanych działaniach w zakresie urządzeń wodnych na terenie powiatu. Kolejnym etapem rozwoju tej współpracy powinno być koordynowanie działań inwestycyjnych w infrastrukturze wodnej poprzez wspólne planowanie działań. Koordynacja powinna oprócz inwestycji objąć takie zadania jak np. regulacji przepływu wody, poziomu wody w jeziorach i rzekach, obsługa zastawek itp.

Kierunki działań LPW Powiatu Tucholskiego w zakresie współpracy na szczeblu lokalnym:

1. Rozwój agroleśnictwa i ekorołnictwa w oparciu o zasoby walory przyrodnicze powiatu.
2. Uzgodnienie inwestorów zastępczych dla kluczowych inwestycji wodnych na terenie powiatu.
3. Wspólna strona WWW dla partnerstw wodnych dla całego województwa i podstrony dla poszczególnych LPW.

E. PROPOZYCJE TEMATYKI PROJEKTÓW WYPRACOWANE NA SPOTKANIACH LPW

I. Projekt: Wielki Kanał Brdy - wykorzystanie dostępnych zasobów wody.

Cele projektu:

1. Opracowanie przez LPW planu wykorzystania zasobów wody dla poprawy sytuacji na terenie powiatu w związku z zagrożeniem suszą.
2. Identyfikacja potencjalnych partnerów zainteresowanych wykorzystaniem wody z retencji.

Zadania:

1. Włączenie do projektu Politechniki Bydgoskiej.
2. Ankieta dla potencjalnych interesariuszy w ramach projektu.
3. Analiza funkcjonowania systemu retencji w przeszłości.
4. Analiza zaistniałych zmian w systemie przyrodniczym i nowych uwarunkowań gospodarczych.
5. Analiza systemu dotacji rolniczych i ich wpływu na możliwości retencji na terenach użytkowanych rolniczo (dopłaty do użytków zielonych).
6. Możliwości wykorzystania Wielkiego Kanału Brdy do rozwoju energetyki odnawialnej.
7. Opracowanie nowej koncepcji retencji odpowiadającej na aktualne potrzeby.

II. Projekt: Edukacja wodna

Cele projektu:

Zmiana świadomości mieszkańców zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wody.

Zadania:

1. Wykorzystanie zasobów edukacyjnych szkół na terenie powiatu (w tym Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych, Zespół Szkół Leśnych).
2. Prezentacje w terenie przykładowych rozwiązań związanych z retencją i racjonalnym użytkowaniem zasobów wody.
3. Promocja zasad racjonalnego gospodarowania wodą poprzez dystrybucję ulotek.
4. Przekazywanie informacji poprzez lokalne media.
5. Zamieszczenie informacji na temat LPW i zasad racjonalnego gospodarowania wodą na stronach internetowych gmin i powiatu.
6. Wykorzystanie projektu „Biosfera i człowiek”.
7. Własna strona LPW – informacje i porady dla rolników, przedsiębiorców i mieszkańców.

F. TYPOWY PROJEKT PROMOCYJNY

Ramowa propozycja projektu promującego zmianę zachowań w zakresie użytkowania wody.

Koncepcja projektu przygotowana na podstawie potrzeb i propozycji zgłaszanych na spotkaniach LPW w roku 2022, w powiatach golubsko-dobrzyńskim, lipnowskim, mogileńskim, rypińskim, świeckim, tucholskim i wąbrzeskim.

Tytuł projektu:

Rzetelna wiedza – kluczem dla racjonalnego użytkowania wody!

1. Jaki problem rozwiązujemy ?

Uzasadnienie projektu - niewłaściwe postawy i zachowania, nieracjonalne użytkowanie zasobów wody w obliczu zmian klimatycznych, brak wiedzy o możliwych działaniach (finansowanie) i nowych rozwiązaniach technologicznych, a w szczególności:

- *niechętny stosunek rolników do GSW, słaba ściegłość składek, występowanie z GSW,*
- *nadmierne zużycie wód podziemnych do nawadniania i w gospodarstwach domowych,*
- *brak rzetelnej wiedzy nt. małej retencji, zwłaszcza w kontekście systemu melioracji i rozwiązań opartych na naturze,*
- *brak wiedzy wśród mieszkańców wsi i małych miast o funkcjonowaniu systemu „wodnego” i zadaniach instytucji zarządzających urządzeniami wodnymi.*

2. Kogo obejmujemy projektem?

Grupa docelowa projektu:

- *rolnicy z terenu działania SW/ gminy/powiatu (w szczególności łodzi rolnicy),*
- *mieszkańcy osiedla mieszkaniowych na obszarach wiejskich,*
- *młodzież szkolna.*

3. Do czego dążymy rozwiązując problem?

Cele projektu:

- *dotarcie z informacją do mieszkańców powiatu/gminy,*
- *wpływanie na zmianę zachowań w zakresie użytkowania wody,*
- *poprawienie stosunku rolników do GSW.*

4. Jakie działania zrealizujemy w projekcie ?

Zakres działań w projekcie:

- *akcja promocyjna w mediach tradycyjnych i internetowych*
- *spotkania informacyjne na wsi,*
- *akcja ulotkowa – dystrybucja materiałów poprzez instytucje,*
- *konkursy dla młodzieży.*

5. Jakie uzyskamy konkretne efekty w wyniku realizacji projektu ?

Oczekiwane rezultaty projektu - efekty projektu:

- *wzrost świadomości zagrożeń wynikających ze zmiany klimatu,*
- *zmiana nastawienia do GSW – poprawienie ściegłości składek,*
- *mniej liczba dewastacji urządzeń systemu melioracji i naturalnych miejsc retencji,*
- *ograniczenie zużycia wody przez mieszkańców i rolników,*

6. Jak zmierzmy efekty projektu?

- *Wskaźniki produktu: liczba uczestników spotkań, konkursów, wydanych ulotek, wejść na stronę itp.;*
- *Wskaźniki rezultatu i oddziaływania: wzrost poboru składek na GSW (dane GSW), zmiana postaw (ankiety socjologiczne), informacje z RZGW o dewastacjach itp.*

7. Gdzie możemy szukać wsparcia dla sfinansowania projektu?

- *Instytucje rządowe i samorządowe – Wojewoda i Marszałek,*
- *konkursy samorządowe dla NGO (województwo, powiat, gmina) itp.*
- *fundusze UE i „norweskie” i instytucji publicznych (KOWR, ARiMR, NFOŚ, WFOŚ i inne.*

Plan działania w ramach projektu: ***Rzetelna wiedza – kluczem dla racjonalnego użytkowania wody!***

Nr zad.	Opis zadania	Koszt zadania	Partnerzy realizujący zadanie	Osoby wdrażające zadanie	Terminy	Inne: wsparcie, potrzeby, zasoby, uwagi itp.
1	Opracowanie bazowego tekstu o LPW w powiecie „LPW co to takiego?” „zlokalizowanego” dla obszaru powiatu - tj. specyficzne cechy i problemy powiatu - takie które angażują emocjonalnie czytelnika - mieszkańca powiatu w tym: - informacja o celach utworzenia LPW w kontekście zmian klimatu i potrzeby racjonalnej gospodarki wodą, - skład LPW, kontakt do LPW, zaproszenie do współpracy.	Bez kosztu	Starostwo, gminy	Przewodniczący Rady LPW, Pracownik promocji starostwa lub jednej z gmin		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
2	Projekt graficzny ulotki i materiału na strony WWW	500 zł	Starostwo Pracownik promocji starostwa lub jednej z gmin	Przewodniczący Rady LPW		
3	Wydruk ulotki powiatowej na bazie tekstu o LPW (jak wyżej) np. 500 szt. na gminę np. 6 gmin to 3000 szt.	Koszt 3000 szt. ulotki A4 do formatu DL – 700 zł	Wydruk lokalnie lub w Internecie - faktury na gminy lub zlecenie dla lokalnego NGO			
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
4	Dystrybucja ulotek LPW – poprzez gminy, starostwo i instytucje (6 gmin+1 starostwo) x 5 instytucji/biur= min. 30 miejsc dystrybucji ulotek na terenie powiatu	Bez kosztu	Starostwo, gminy, inni partnerzy			

5	Info na strony gmin i starostwa – LPW co to takiego? Artykuł analogiczny do ulotki, ale w formie elektronicznej do umieszczenia na stronach urzędów i instytucji gminnych i powiatowych	Bez kosztu	Starostwo, gminy	Przewodniczący Rady LPW Informatycy w samorządach		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
6	Wywiad przewodniczącego LPW w mediach - lokalnej gazecie i radiu lub portalu informacyjnym	Bez kosztu		Przewodniczący Rady LPW		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
7	Dystrybucja materiałów drukowanych PGW Wody Polskie - DOBRE PRAKTYKI: 1. Jak każdy z nas może przyczynić się do oszczędzania wody? 2. Jak ograniczyć zużycie wody w rolnictwie oraz na gruntach leśnych 3. Jak retencjonować wodę na terenie domu jednorodzinnego oraz w przestrzeni publicznej 4. Oszczędzaj wodę z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie 5. Pobór wód na potrzeby prowadzenia działalności rolniczej 6. Wszyscy możemy przyczynić się do zmniejszenia kryzysu wodnego	Koszt poniesiony przez PGW WP	Członkowie LPW	Rada LPW Członkowie LPW		
8	Ulotka Wojewody „Dlaczego są na wsi potrzebne GSW oraz dlaczego i jak je wspieramy!” Opracowanie i wydruk krótkiej ulotki np. formatu DL (1/3 A4)	Koszt Wojewody	Wydział UW Bydgoszcz	Członkowie WRPW		
9	Ulotka Marszałka „Dlaczego musimy rozwijać małą retencję – info o środkach w RPO” Opracowanie i wydruk krótkiej ulotki np. formatu DL (1/3 A4)	Koszt Marszałka	Wydział UM Toruń	Członkowie WRPW		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					

10	Akcja informacyjna na zebraniach wiejskich, krótkie info (5 min.) + rozdawane mat. drukowane. Ulotki PGW WP + ulotki Wojewody o wsparciu rządowym GSW + ulotki Marszałka o wsparciu dla małej retencji w nowym RPO. Tematyka np.: • Racjonalna gospodarka wodą na wsi – mała retencja. • Racjonalne użytkowanie wody do nawodnień rolniczych. • Rola Spółek wodnych w utrzymywaniu systemu melioracji rolniczych		Wójtowie lub pracownicy UG			
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
11	Konkurs dla uczniów szkół rolniczych „ Woda w moim gospodarstwie ”					
12	Konkurs dla dzieci szkół podstawowych „ Jak oszczędzam wodę ” (do opracowania zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami)					

ZŁĄCZNIKI:

ZAŁ. NR 1. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA GMINNE SPÓŁKI WODNE - WZÓR

INICJATYWA UTWORZENIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

ANKIETA INFORMACYJNA

Działania, zasoby i stan infrastruktury wodnej

GMINNA SPÓŁKA WODNA

1. **Nazwa SPÓŁKI WODNEJ:**
2. **Siedziba i dane adresowe:**
3. **Osoba do kontaktu w sprawie ankiety** (imię i nazwisko, nr telefonu, mail):
4. **Obszar działania** (powiat, gmina, sołectwa):
5. **Skład spółki wodnej** (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):
 - a) Osoby fizyczne (rolnicy) -
 - b) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) -
 - c) Samorządy -
6. **Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:**

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany		
2	Rowy melioracyjne		
3	Studnie drenarskie		
4	Wyloty drenarskie		
5	Przepusty		
6	Zastawki		
...	?		

7. **Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:**

.....

.....

8. Źródła dochodów za lata 2018, 2019, 2020 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
1	Składki członkowskie (należne)			
2	Dotacje z funduszy UE			
3	Dotacje z samorządu gminy			
4	Dotacje z samorządu powiatu			
5	Dotacje z samorządu województwa			
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego			
7	Prace zlecone – usługi			
8	Inne źródła (podać nazwę)			
	Razem			
	Zaległości w składach członkowskich			

9. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1				
...				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1				
...				
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu			
...				
	Razem			

10. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2023

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	
4	Inne – jakie?	
	Razem	

Załącznik NR 2. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA SAMORZĄDY LOKALNE - WZÓR

INICJATYWA UTWORZENIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

ANKIETA INFORMACYJNA

Działania, zasoby i stan infrastruktury wodnej na terenie gminy/powiatu

GMINY I POWIAT

1. Nazwa jednostki samorządowej (GMINA, POWIAT):
2. Osoba do kontaktu w sprawie ankiety (imię i nazwisko, nr telefonu, mail):
3. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1			
2			
...			

4. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

.....

5. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2018, 2019 i 2020:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
2				

...				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1				
2				
...				
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
...				
	Razem			

6. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2023 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
2		
...		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
2		
...		
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	
...		
	Razem	

7. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- 1) ...
- 2) ...

8. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- 1) ...

9. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- 1) ...

10. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

11. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2023 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
...		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
2		
...		
Inne (jakie):		
...		
	Razem	

12. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

1) ...

2) ...

13. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:

1) ...

2) ...

14. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

...

ZAŁ. NR 3 INFORMACJE Z ANKIET DIAGNOSTYCZNYCH

I. INFORMACJE Z ANKIET – SPÓŁKI WODNE

1. Gminna Spółka Wodna Gostycyn
2. Gminna Spółka Wodna Kęsowo

GMINNA SPÓŁKA WODNA GOSTYCYN

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

Powiat Tucholski, Gmina Gostycyn, sołectwa: Gostycyn, Przyrowa, Wielki Mędromierz, Bagienica

2. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):

- d) Osoby fizyczne (rolnicy) - 122
- e) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) - 0
- f) Samorządy - 1

3. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany	263 ha	70
2	Rowy melioracyjne	26 km	50
3	Studnie drenarskie	Brak danych	80
4	Wyloty drenarskie	Brak danych	80
5	Przepusty	Brak danych	80
6	Zastawki	Brak danych	

4. Źródła dochodów za lata 2019, 2020, 2021 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
1	Składki członkowskie (należne)	9 258,28	10 252,05	5 894,65
2	Dotacje z funduszy UE	0	0	0
3	Dotacje z samorządu gminy	0	0	0
4	Dotacje z samorządu powiatu	0	0	0
5	Dotacje z samorządu województwa	16 000,00	12 500,00	0,00
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego	19 000,00	24 100,00	24 300,00
7	Prace zlecone – usługi	0	0	0
8	Inne źródła (podać nazwę)	0	0	0
	Razem	44 258,28	46 852,05	30 194,65
	Zaległości w składach członkowskich	3 322,72	2 507,95	

5. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	-	-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Renowacja rowów melioracyjnych (w tym zakup rur, studni)	58 898,16	51 532,33	24 300,00
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu	0	0	0
	Razem	58 898,16	51 532,33	24 300,00

6. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2025

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota - w zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	500 000,00
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	500 000,00
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	
4	Inne – jakie?	
	Razem	1 000 000,00

7. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota - w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa rurociągów melioracyjnych	50 000,00
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Modernizacja urządzeń melioracji na terenie gminy	150 000,00
Inne (jakie):		
...		
	Razem	200 000,00

8. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

- Niewystarczające finansowanie inwestycji – brak środków własnych
- Brak aktualnej i dostępnej dokumentacji urządzeń melioracyjnych (dokumentacja sprzed kilkudziesięciu lat)
- Brak następców obecnych władz GSW, małe zainteresowanie działalnością spółki

9. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:

- Remont, wymiana rurociągów melioracyjnych
- Odbudowa sieci drenarskich
- Modernizacja urządzeń melioracji na terenie gminy

GMINNA SPÓŁKA WODNA KĘSOWO

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

powiat: Tucholski, gmina: Kęsowo, sołectwa: Drożdżenica, Grochowo, Jeleńcz, Kęsowo, Obrowo, Pamiętowo, Piastoszyn, Przymuszewo, Żalno, Wieszczyce

2. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):

- a) Osoby fizyczne (rolnicy) - 260
- b) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) - 1
- c) Samorządy - 0

3. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany	1659,69 ha	
2	Rowy melioracyjne	115,3 km	60%
3	Studnie drenarskie	259 szt.	70%
4	Wyloty drenarskie	224 szt.	70%
5	Przepusty	180 szt.	50%
6	Zastawki	0	
7	Zbieracze i rurociągi	9000 mb	50%

4. Źródła dochodów za lata 2019, 2020, 2021 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
1	Składki członkowskie (należne)	36,3	43,4	45,9
2	Dotacje z funduszy UE			
3	Dotacje z samorządu gminy			17,0
4	Dotacje z samorządu powiatu			
5	Dotacje z samorządu województwa	18,0	19,0	
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego	55,6	55,0	48,0
7	Prace zlecone – usługi			
8	Inne źródła (podać nazwę)			
	Razem w tys. zł	109,9	117,4	110,9
	Zaległości w składkach członkowskich	2,6	3,6	3,0

5. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Wykaszanie ręczne, odmulanie mechaniczne	109,9	105,9	110,9
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu			
	Razem w tys. zł	109,9	105,9	110,9

6. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2025

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	450,0
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	80,0
4	Inne – jakie?	
	Razem w tys. zł	530,0

7. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Odmulanie koparką	360,0
2	Czyszczenie studni drenarskich	50,0
3	Czyszczenie дренаży	40,0
Inne (jakie):		
...		
	Razem w tys. zł	450,0

8. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu(np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

- Finansowe

II. INFORMACJE Z ANKIET – SAMORZĄDY

1. Powiat Tucholski
2. Gmina Cekcyn
3. Gmina Gostycyn
4. Gmina Lubiewo

POWIAT TUCHOLSKI

11. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Obiekt mostowy w Nadolnej Karczmie (Brda)	Długość 36,15m	3,25 [*] wg zasad podanych pod tabelą

2	Obiekt mostowy w Nadolniku (Struga Racińska)	Długość 19,4m	Most świeżo po rozbudowie
3	Obiekt mostowy w Racińskim Młynie (Struga Ciechocińska)	Długość 6,7m	3,50
4	Obiekt mostowy w Śliwicach (Śliwiczka)	Długość 3,6m	3,00
5	Obiekt mostowy w Śliwicach (Śliwiczka)	Długość 6,38m	3,50
6	Obiekt mostowy w Barłogach (Wielki kanał Brdy)	Długość 11,9m	4,40
7	Obiekt mostowy w Barłogach (Zwierzynka)	Długość 12m	3,50
8	Obiekt mostowy w Białej (Struga Bielska)	Długość 12 m	3,50
9	Obiekt mostowy w Białej (Mały kanał Brdy)	Długość 15,4m	4,00
10	Obiekt mostowy w Świcie (Brda)	Długość 33,3m	3,00
11	Obiekt mostowy w Łobodzie (Prusina)	Długość 8,3m	3,00
12	Obiekt mostowy w Sicinach (ciek wodny)	Długość 3,75m	3,50
13	Obiekt mostowy w Nowym Młynie (Stążka)	Długość 6,9m	4,50
14	Obiekt mostowy w Płaskoszu (Brda)	Długość 46,8m	3,26
15	Obiekt mostowy w Nowym Suminie (Stążka)	Długość 9,76m	1,00
16	Obiekt mostowy w Nowym Suminie (Rakówka)	Długość 4,7m	2,00
17	Obiekt mostowy w Klonowie (linia PKP)	Długość 15,9m	2,10
18	Obiekt mostowy w Pile Młyn (Brda)	Długość 37,9m	4,31
19	Obiekt mostowy w Karczewie (Kamionka)	Długość 25,35m	3,00
20	Obiekt mostowy w Racińskim Młynie (Struga Ciechocińska)	Długość 7,67m	4,00
21	Separator – droga nr 1040C	Brak danych	zadowalający
22	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1026C	Brak danych	zadowalający
23	Separator kondensacyjny z osadnikiem PSK-V typ 6/1200 (D48)- droga 1015C	Brak danych	zadowalający
24	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1008C i 1009C	Brak danych	zadowalający
25	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1010C	Brak danych	zadowalający
26	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1017C	Brak danych	zadowalający
27	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1021C i 1033C	Brak danych	zadowalający
28	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1026C	Brak danych	zadowalający
29	Separator lamelowy z osadnikiem – droga 1003C	Brak danych	zadowalający
30	Separator z komorą szlamową typ PSK-V KOALA – droga 1038C	Brak danych	zadowalający
31	Separator koalescencyjny z bypassem, zintegrowany z osadnikiem Ecologic ECO-K 20/200 – 6,0 – droga 1030C i 1031C	Brak danych	zadowalający

32	Separator koalescencyjny z osadnikiem – droga 1021C	Brak danych	zadowalający
33	2 x Separator koalescencyjny zintegrowany z osadnikiem i kanałem odciążającym ECO-K – droga 1026C	Brak danych	zadowalający
34	Separator koalescencyjny zintegrowany z osadnikiem i kanałem odciążającym ECO-K – droga 1030C	Brak danych	zadowalający

* zasady oceny stanu technicznego obiektów mostowych

Stan techniczny poszczególnych elementów obiektów inżynierskich jest oceniany w w sześciostopniowej skali i zgodnie z poniższymi kryteriami

Ocena	Stan	Opis stanu elementu
5	odpowiedni	bez uszkodzeń i zanieczyszczeń możliwych do stwierdzenia podczas przeglądu
4	zadowalający	wykazuje zanieczyszczenia lub pierwsze objawy uszkodzeń pogarszających wygląd estetyczny
3	niepokojący	wykazuje uszkodzenia, których nienaprawienie spowoduje skrócenie okresu bezpiecznej eksploatacji
2	niedostateczny	wykazuje uszkodzenia obniżające przydatność użytkową, ale możliwe do naprawy
1	przedawaryjny	wykazuje nieodwracalne uszkodzenia dyskwalifikujące przydatność użytkową
0	awaryjny	uległ zniszczeniu lub przestał istnieć

12. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	Wykonanie odwodnienia w m. Jeleńcz	141.682,26		
2	Wykonanie odwodnienia wzdłuż ścieżki pieszo-rowerowej w m. Cekcynek		590.463,22	
3	Wykonanie mostu w Nadolniku			2.038.346,41
4	Odwodnienie ronda w Lubiewie	1.205.400,00		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Zadania realizowane w miarę potrzeb własnymi siłami			
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
	Razem	1.347.082,26	590.463,22	2.038.346,41

13. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Poprawa odwodnienia w m. Małe Gacno	1.015.000,00
2	Poprawa odwodnienia w m. Cekcyn ul. Madera	27.000,00
3	Przebudowa mostu w m. Śliwice na rzece Śliwiczka	2.070.000,00
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Oczyszczanie istniejących separatorów w pasach dróg powiatowych 14 szt.	14.000,00
2	Remonty realizowane w miarę potrzeb siłami brygad własnych	
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	
...		
	Razem	3.126.000,00

14. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- Niewystarczające środki finansowe w stosunku do potrzeb.

GMINA CEKCYN

- 1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)**

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	most	10 m	dobry
2	most	9 m	Wyłączony z użytku
3	przepusty	50 m	dobry

- 2. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:**

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	-	-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	-	-	-	-
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
...		9.000,00	10.000,00	10.000,00
	Razem	9.000,00	10.000,00	10.000,00

3. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa przepustu w miejsce istniejącego mostu.	40.000,00
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	-	-
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	
...		40.000,00
	Razem	80.000,00

4. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Obudowa zastawek na ciekach wodnych.

5. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

6. Niewystarczające środki na bieżącą konserwację urządzeń wodnych.
7. Utrudniona współpraca pomiędzy Samorządem a Wodami Polskimi w zakresie uzyskania uzgodnień i pozwoleń.

8. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

9. Opracowanie skutecznych możliwości egzekwowania zaległości płatniczych od osób korzystające z urządzeń melioracji wodnych.
10. Ułatwienie dostępu dla spółek wodnych do informacji geodezyjnych w celu aktualizacji danych.

GMINA GOSTYCYN

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Rowy	3,13320 ha	średni
2	Grunty pod wodami (nieużytki)	0,65490 ha	średni
3	Przepusty		średni
4	Mosty		zadowalający

2. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Istniejąca infrastruktura wymaga działań renowacyjnych.

3. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Renowacja rowu melioracyjnego we wsi Wielka Klonia	8 000,00		
2	Renowacja rowu melioracyjnego w miejscowości Pruszcz	7 000,00		
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych	0,00	0,00	0,00
	Razem	15 000,00	0,00	0,00

4. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa sieci kanalizacji deszczowej przy ulicy Kajakarskiej na działce o nr ewid. 491/36 w Gostycynie, gm. Gostycyn	150 000,00
2	Budowa kanalizacji deszczowej wraz z wylotem do rowu retencyjno-odparowującego na działkach o nr ewid. 417, 419/6, 419/7, i 877/42 w Gostycynie, gm. Gostycyn	150 000,00
3	Przebudowa rowu melioracyjnego w Wielkiej Kloni	50 000,00
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Przebudowa istniejących kanalizacji deszczowych na terenie gminy Gostycyn	100 000,00
2	Remonty istniejących kanalizacji deszczowych na terenie gminy Gostycyn	100 000,00
3	Odtworzenie rowów melioracyjnych na terenie Gminy Gostycyn	80 000,00
4	Renowacja rowów melioracyjnych na terenie Gminy Gostycyn	100 000,00
5	Utrzymanie (oczyszczanie) jezior na terenie Gminy Gostycyn	80 000,00
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	50 000,00
	Razem	860 000,00

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Inwestycje mające na celu zatrzymanie wody – budowa zbiorników retencyjnych
- Modernizacja urządzeń melioracji na terenie gminy

6. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- Niski poziom wód gruntowych, niski poziom wody w ciekach i zbiornikach retencyjnych
- Brak świadomości u części rolników o konieczności stałego konserwowania istniejących urządzeń melioracyjnych, dewastacja rowów melioracyjnych, likwidacja rowów.

Gmina Lubiewo

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Przepusty	29 sztuk	Średni

2. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Gmina Lubiewo jest właścicielem połowy Jeziora Jeziorki położonego w Lubiewie.

3. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Przebudowa przepustów	8 600 zł		
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych	29 717 zł	20 000 zł	20 000 zł
	Razem	38 317 zł	20 000 zł	20 000 zł

4. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota - w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Czyszczenie przepustów	15 000 zł
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	60 000 zł
	Razem	75 000 zł

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Przebudowa starych przepustów
- Gospodarowanie wodami już na najmniejszych nieruchomościach – edukacja mieszkańców w tym jak gospodarować wodami
- Odnowienie dokumentacji melioracyjnej

6. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- Bobry
- Przepusty wymagające wymiany pod drogami, odbudowa rowów
- Modernizacja istniejącej sieci melioracji
- Budowa kanalizacji deszczowej
- Ograniczenia budżetu Gminy w sprawie udzielania dotacji dla gminnych spółek wodnych, które zajmują się utrzymaniem i konserwacją melioracji na terenie całej gminy
- Utrzymanie poziomu wody w Jeziorze Jeziorki – woda stojąca

7. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- Regulacja prawna odpowiedzialności za utrzymanie urządzeń melioracyjnych.

III. INFORMACJE Z ANKIET – PGW WODY POLSKIE

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Zarząd zlewni w Chojnicach - Nadzór Wodny w Tucholi - dotyczy powiatu tucholskiego

1. Stan infrastruktury wodnej bezpośrednio zarządzanej przez PGW Wody Polskie na terenie powiatu:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Długość koryt rzeki na terenie powiatu tucholskiego	240,398 km	
2	Długość kanałów na terenie powiatu tucholskiego	17,436 km	
Główne budowle na ciekach			
1	Akwedukt Fojutowo		Stan dobry
2	Włot na Kanał Węgornia		Stan dobry
3	Upust ze stawu Raciński Młyn	Światło 1,20 m, max. Piętrzenia 1,0 m	Stan dobry
4	Stacja pomp Okoniny		Stan dobry
5	Jaz na Wielkim Kanale Brdy		Stan dobry
6	Jaz na Kanale Węgornia	Maksymalny poziom piętrzenia 0,9 m	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne wykonane w 2021 roku)
7	Zastawki rzeka Graniczek – 3 szt.		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne wykonane w 2021 roku)
8	Zastawki rzeka Zwierzynka		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
9	Zastawki rzeka Rakówka		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego

10	Przepust z piętrzeniem na cieku Rzepiczna	Światło 2x 1,00 m, max. Piętrzenia 0,6 m	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne wykonane w 2021 roku)
11	Próg korekcyjny na cieku Rzepiczna		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
12	Progi korekcyjne na rzece Struga Raciąż – 6 szt.		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
13	Zastawki na rzece Szumiąca		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
14	Akwedukt na Rowie V (przekroczenie wód Wielkiego Kanału Brdy przez ciek Rów V)		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
15	Akwedukt na Kanale Węgornia (przekroczenie wód Wielkiego Kanału Brdy przez ciek Kanał Węgornia)		Nie prowadzi się oceny stanu technicznego
16	próg stabilizujący lustro wody w jeziorach Miały, Gwiazda, Dziuki w km 6+101 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 0,15 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
17	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Drzycimskie w km 7+445 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 15 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
18	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Wielkie Cekcyńskie w km 9+157 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 18 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
19	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Wysockie w km 9+972 Strugi Ciechocińskiej gm. Tuchola pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 10 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
20	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Grochowo w km 13+563 Strugi Ciechocińskiej gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 30 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
21	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Tuchółka w km 14+017 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 36 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
22	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Żalno w km 19+338 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 20 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
23	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Głębocek w km 21+615 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 20 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)
24	próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Obrowo w km 9+203 Dużego Wytrycha gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie	wysokość piętrzenia 20 cm	Nie prowadzi się oceny stanu technicznego (prace konserwacyjne przeprowadzone w 2019 r.)

**1. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa PGW Wody Polskie na terenie powiatu
(kwoty wydatkowane w danym roku):**

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Prace remontowe na urządzeniach wodnych stabilizujących lustro wody na jeziorach administrowanych przez Nadzór Wodny Tuchola na terenie pow. Tucholskiego (uzupełnienie narzutu kamiennego, wymiana palisady, uzupełnienie ubytków na skarpach) 1. próg stabilizujący lustro wody w jeziorach Miały, Gwiazda, Dziuki w km 6+101 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 2. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Drzycimskie w km 7+445 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 3. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Wielkie Cekcyńskie w km 9+157 Szumiącej gm. Cekcyn pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 4. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Wysockie w km 9+972 Strugi Ciechocińskiej gm. Tuchola pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 5. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Grochowo w km 13+563 Strugi Ciechocińskiej gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 6. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Tuchółka w km 14+017 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 7. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Żalno w km 19+338 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 8. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Głębołek w km 21+615 Strugi Kicz gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie; 9. próg stabilizujący lustro wody w jeziorze Obrowo w km 9+203 Dużego Wytrycha gm. Kęsowo pow. tucholski woj. kujawsko-pomorskie.	52 710,42 zł		

2	Prace remontowo-budowlane na obiektach hydrotechnicznych na terenie Nadzoru Wodnego w Tucholi 1. Próg korekcyjny na Strudze Raciąż (wykonanie palisady, uzupełnienie narzutu kamiennego na skarpach i dnie, zabudowa wyrwy) 2. Jaz rozdzielający na Kanale Węgornia (wykonanie palisady, uzupełnienie narzutu kamiennego, zabudowa wyrwy, malowanie elementów metalowych, malowanie elementów stalowych) 3. Jaz na Wielkim kanale Brdy (wymiana drewnianej belki konstrukcyjnej)			29 688,45 zł
3	Prace konserwacyjno-naprawcze na budowlach hydrotechnicznych na terenie Nadzoru Wodnego w Tucholi 1. Remont zastawek na cieku Graniczek w km 1+550, 2+980, 3+872 (reprofilacja betonów, wykonanie palisady, uzupełnienie narzutu kamiennego, wykonanie i założenie szandorów. 2. Przepust z piętrzeniem na cieku Rzepiczna (wykonanie palisady, malowanie elementów drewnianych, malowanie elementów stalowych)			36 513,78 zł
Inne (jakie):				
1	Prace konserwacyjne na rzekach i kanałach administrowanych przez Zarząd Zlewni Chojnice na terenie NW Tuchola – prace dotyczą całego terenu administrowanego przez NW Tuchola			
1.1	Konserwacja cieków i kanałów na terenie Nadzoru Wodnego w Tucholi			495 462,45 zł
1.2	Wycinka drzew			36 612,00 zł
1.3	Oznakowanie miejsca niebezpiecznego na rzece Brdzie			1 050,00 zł
1.4	Usuwanie drzew			28489,00 zł
1.5	Oczyszczenie z roślinności koryt rzek i kanałów na terenie Nadzoru Wodnego Tuchola		105 000,00 zł	
1.6	Udrożnienie koryt cieków i kanałów na terenie Nadzoru wodnego w Tucholi		439 959,63 zł	
1.7	Awaryjne zabezpieczenie wyrwy na rzece Czerska Struga		6 143,86 zł	
1.8	Prace konserwacyjne na rzekach i kanałach administrowanych na terenie działania NW Tuchola	138 995,84 zł		
1.9	Prace konserwacyjne na rzekach,	67 851,36 zł		

	kanałach wałach w podziale na części (rzeka Czerska Struga, Graniczek)			
1.10	Prace konserwacyjne na rzekach, kanałach wałach w podziale na części (rzeka Struga Kicz)	57 987,92 zł		
1.11	Prace konserwacyjne na rzekach, kanałach wałach w podziale na części (rzeka Struga Klaskawska)	36 991,34 zł		
1.12	Prace konserwacyjne na rzekach, kanałach wałach w podziale na części (rzeka Struga Raciąż, Suska Struga)	37 996,37 zł		
1.13	Prace konserwacyjne na rzekach, kanałach wałach w podziale na części (rzeka Wielki Kanał Brdy)	55 999,97 zł		
1.14	Prace konserwacyjne na rzekach, kanałach wałach w podziale na części (rzeka Zwierzynka)	51 964,12		
1.15	Awaryjne zabezpieczenie skarpy na Rowie V	10 001,41 zł		
1.16	Prace zrealizowane przez NW Świecie na terenie powiatu tucholskiego	42 580,07 zł	90 056,94 zł	54 542,22 zł
1.17	Prace zrealizowane przez NW Bydgoszcz na terenie powiatu tucholskiego	52 759,00 zł	28 690,00 zł	47 317,00 zł
	Razem	605 837,82 zł	669 850,43 zł	729 674,90 zł

Z uwagi, iż zadania były realizowane o podział zlewniowy a nie administracyjny poszczególne kwoty dotyczą całości zadania. Część zadań obejmowała swym zakresem powiat tucholski, sępoleński, chojnicki oraz człuchowski.

2. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania PGW Wody Polskie na terenie powiatu - do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota - w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 2+005	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł
2	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 3+850	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł
3	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 5+214	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł

4	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 5+470	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł
5	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 6+240	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł
6	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Rakówka – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 12+110	Koszt dokumentacji 126 075,00 zł
7	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni oraz zachowanie istniejącego ekosystemu poprzez retencję korytową cieku Struga Stobno – odbudowa budowli piętrzącej z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie w km 1+110	Koszt dokumentacji 129 150,00 zł
8	Zwiększenie zdolności retencyjnych jeziora Zaręba poprzez budowę budowli piętrzącej w celu zapobiegania skutkom suszy	Koszt dokumentacji 138 375 zł
9	Zwiększenie zdolności retencyjnych jeziora Niwskie poprzez budowę budowli piętrzącej w celu zapobiegania skutkom suszy	Koszt dokumentacji 144 525,00 zł
10	Zwiększenie zdolności retencyjnych jeziora Stobno poprzez budowę budowli piętrzącej w celu zapobiegania skutkom suszy	Koszt dokumentacji 107 625,00 zł
11	Zwiększenie zdolności retencyjnych jeziora Śpiewnik poprzez odbudowę budowli piętrzącej w celu zapobiegania skutkom suszy	Koszt dokumentacji 116 850,00 zł
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Reprofilacja części betonowych na jazie zlokalizowanym na Kanale Węgornia	26 383,71 zł
2	Prace remontowe na akwedukcie Fojutowo	15 151,05 zł
Inne (jakie):		
...		
	Razem	1 434 509,76 zł

3. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych na terenie powiatu:

- Samowolna regulacja urządzeniami gospodarki wodnej.

4. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Rozbudowa infrastruktury hamującej spływ wód

IV. INFORMACJE Z ANKIET – LASY PAŃSTWOWE

- Nadleśnictwo Trzebciny

- Nadleśnictwo Woziwoda
- Nadleśnictwo Zamrzenica

NADLEŚNICTWO TRZEBCINY

15. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

powiat tucholski (Cekcyn, Śliwice), świecki (Lniano, Drzycim, Osie)

16. Cieki wodne, urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez ankietowanego:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Naturalne cieki wodne	Mała Retencja Nizinna ok 48 000 m3	
2	Jeziora, stawy	Jez. Ciche, Jez. Wypalanki, jezioro oddz. 246 d, Dwa stawy 159f 159i	
3	Kanały	--	
4	Obszar zmeliorowany	--	
5	Rowy melioracyjne	Zgodnie z umową, dzierżawca jest osobą odpowiedzialną	
6	Studnie drenarskie	--	
7	Wyloty drenarskie	--	
8	Przepusty	--	
9	Zastawki	Na MRN	

17. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa w zakresie infrastruktury wodnej - w tym melioracja, retencja itp. (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	Mała Retencja Nizinna			
2				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	-----			
	Razem			

18. PLANOWANE zadania w zakresie gospodarki wodnej - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	-----	
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	-----	
	Razem	

19. Główne problemy w zakresie utrzymania i modernizacji urządzeń wodnych:

- Brak koordynacji działań z oddziałami rejonowymi Wód Polskich w zakresie prac melioracyjnych i konserwatorskich

20. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Piętrzenie wody na ciekach
- Wykup gruntów rolniczych pod tworzenie zbiorników

Nadleśnictwo Woziwoda**1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):**

Powiat Tucholski: Gmina Tuchola, Gmina Śliwice

Powiat Chojnicki: Gmina Czersk,

2. Cieki wodne, urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez ankietowanego:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Naturalne cieki wodne	-	
2	Jeziora, stawy	22,35 ha	St. dobry, nie wymaga renowacji
3	Kanały	-	-
4	Obszar zmeliorowany	-	-
5	Rowy melioracyjne	1,83 ha	St. dobry, nie wymaga renowacji
6	Studnie drenarskie	-	-
7	Wyloty drenarskie	-	-
8	Przepusty	-	-
9	Zastawki	-	-
10.	Użytki ekol. na wodzie płynącej	1,40 ha	St. dobry
11.	Użytki ekol. na wodzie płynącej	7,60 ha	St. dobry

3. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa w zakresie infrastruktury wodnej - w tym melioracja, retencja itp. (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	-	-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	-	-	-	-
	Razem	-	-	-

4. PLANOWANE zadania w zakresie gospodarki wodnej - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Retencja wody na siedliskach wilgotnych (35,72 ha)	1 068,941
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	-	-
	Razem w tys. zł	1 068,941

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - NADLEŚNICTWO ZAMRZENICA

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

Powiat Tucholski, gminy: Lubiewo, Kęsowo, Gostycyn, Cekcyn

2. Cieki wodne, urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez ankietowanego:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Naturalne cieki wodne	Brak danych	
2	Jeziora, stawy	+/- 100 ha	
3	Kanały	-	
4	Obszar zmeliorowany	Brak danych	
5	Rowy melioracyjne	2,36 ha	100% wymaga konserwacji i prac melioracyjnych
6	Studnie drenarskie	-	
7	Wyloty drenarskie	-	
8	Przepusty	60	90%
9	Zastawki	20	Obiekty nowe, wykonane w ramach programu małej retencji wodnej

3. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Istniejąca infrastruktura melioracyjna nie jest dostosowana do aktualnej sytuacji hydrologicznej.
- Nadleśnictwo widzi pilną potrzebę modernizacji infrastruktury technicznej urządzeń melioracji wodnych, związanych z ograniczaniem niekorzystnych zjawisk niedoboru wody bądź występowania opadów nawałnych. Konieczne jest spowolnienie odpływu wód opadowych, umożliwienie czasowego zatrzymywania wody w celu lepszego uwilgotnienia gleby i poprawienia możliwości infiltracji, co wspomogłoby odbudowę zasobów wodnych.
- Nadleśnictwo proponuje wyposażenie rowów melioracyjnych w zastawki piętrzące, umożliwiające regulację odpływu wód, modernizację istniejących przepustów i innych obiektów retencyjnych, w szczególności z zastosowaniem urządzeń zapewniających regulację poziomu piętrzenia.

4. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa w zakresie infrastruktury wodnej - w tym melioracja, retencja itp. (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	Obiekty małej retencji wodnej w leśnictwie Lisiejamy (2 zastawki wodne, 2 progi wodne piętrzące wodę)			71,0
2	Obiekty małej retencji wodnej w leśnictwie Zamrza (1 zastawka, 1 przepust)		51,0	
3	Sieć obiektów małej retencji wodnej w leśnictwie Pieńkowo, spowalaniająca dopływ wody z cieków położonych wśród łąk mokradłowych (8 progów wodnych, 7 zastawek, 4 kładki przejazdowe, 2 przepusty)			530,0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Wykaszenie rowów i konserwacja nowo powstałych urządzeń retencyjnych	3,0	3,0	3,0
	Razem w tys. zł	3,0	54,0	604,0

5. PLANOWANE zadania w zakresie gospodarki wodnej - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa sieci zastawek piętrzących wodę w ciągu istniejących rowów melioracyjnych i cieków wodnych	500,0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Bieżące wykaszanie rowów i konserwacja obiektów retencyjnych	15,0 / na rok
	Razem	

6. Główne problemy w zakresie utrzymania i modernizacji urządzeń wodnych:

- Problemy związane z procedurami administracyjnymi na etapie przygotowania zadań inwestycyjnych.
- Ograniczenia w możliwościach pozyskania środków zewnętrznych.
- Brak danych wyjściowych, będących podstawą do planowania działań retencyjnych (inventaryzacja obiektów, mapy sytuacyjno-wysokościowe).

21. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Kompleksowa inventaryzacja istniejących obiektów hydrotechnicznych wraz z określeniem potrzeb w zakresie gospodarki wodnej.
- Udostępnienie informacji o obszarach zmeliorowanych w latach ubiegłych.

- Wykonanie sieci obiektów melioracyjnych i retencyjnych spowalniających odpływ wód.

V. INFORMACJE Z ANKIET – PARKI KRAJOBRAZOWE

Krajeński Park Krajobrazowy – Wojewódzka Samorządowa Jednostka Organizacyjna

Tucholski park Krajobrazowy

Krajeński Park Krajobrazowy – Wojewódzka Samorządowa Jednostka Organizacyjna

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

- część powiatu sępoleńskiego (gm. Kamień Krajeński, gm. Więcbork, gm. Sępólno Krajeńskie, część gminy Sośno)
- część powiatu tucholskiego – (część gm. Kęsowo)
- część powiatu nakielskiego - (część gm. Mrocza)

2. Cieki wodne, urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez ankietowanego:

Krajeński Park Krajobrazowy nie zarządza infrastrukturą wodną, urządzeniami wodnymi oraz ciekami wodnymi. O wszelkie informacje w tym zakresie należy zwrócić się do właściwych miejscowo Spółek Wodnych oraz oddziałów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W odniesieniu do wód na terenie Krajeńskiego Parku wprowadzono następujące zakazy:

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej, z wyłączeniem terenów określonych w załącznikach nr 6 i 7 do obowiązującej uchwały w sprawie KPK;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Naturalne cieki wodne		
2	Jeziora, stawy		
3	Kanały		
4	Obszar zmeliorowany		
5	Rowy melioracyjne		
6	Studnie drenarskie		
7	Wyloty drenarskie		
8	Przepusty		
9	Zastawki		
...	Inne ?		

3. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa w zakresie infrastruktury wodnej - w tym melioracja, retencja itp. (kwoty wydatkowane w danym roku):

Nie dotyczy.

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1				
	Razem			

4. PLANOWANE zadania w zakresie gospodarki wodnej - do 2025 roku:

Nie planuje się zadań w zakresie gospodarki wodnej. To nie należy do zadań własnych Parku.

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
	Razem	

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Ułatwienie procedur związanych z uzyskaniem pozwoleń wodnoprawnych na wykopanie zbiorników wodnych,
- Zwiększony nacisk na przestrzeganie w/w zakazów wprowadzonych na terenie KPK odnoszących się bezpośrednio do wód.
- Propozycja zwolnienia z podatków powierzchni na których znajdują się naturalne oczka śródpolne. Pozwoli to ograniczyć nadmierną meliorację.

Tucholski Park Krajobrazowy

1. **Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):** nie dotyczy

2. **Cieki wodne, urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez ankietowanego:**

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Naturalne cieki wodne	nie dotyczy	nie dotyczy
2	Jeziora, stawy	nie dotyczy	nie dotyczy
3	Kanały	nie dotyczy	nie dotyczy
4	Obszar zmeliorowany	nie dotyczy	nie dotyczy
5	Rowy melioracyjne	nie dotyczy	nie dotyczy
6	Studnie drenarskie	nie dotyczy	nie dotyczy
7	Wyloty drenarskie	nie dotyczy	nie dotyczy
8	Przepusty	nie dotyczy	nie dotyczy
9	Zastawki	nie dotyczy	nie dotyczy

...	Inne ?		
-----	--------	--	--

3. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa w zakresie infrastruktury wodnej - w tym melioracja, retencja itp. (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	Nie dotyczy			
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Nie dotyczy			
	Razem			

4. PLANOWANE zadania w zakresie gospodarki wodnej - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Nie dotyczy	
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Nie dotyczy	
	Razem	

LIST INTENCYJNY
w sprawie utworzenia
Lokalnego Partnerstwa Wodnego
Powiatu

*..... w deklaruje wolę współpracy
w ramach Lokalnego Partnerstwa Wodnego Powiatu, poprzez
udział w opracowaniu programu działań na rzecz poprawy sytuacji w zakresie
gospodarki wodnej, zawierającego listę priorytetowych działań inwestycyjnych i
remontowych na terenie powiatu oraz poprzez wspieranie akcji informacyjnych i
edukacyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą.*

Do udziału w dalszych pracach Lokalnego Partnerstwa Wodnego Powiatu
delegujemy Panią/Pana,
pełniącą/ pełniącego funkcję W

Nazwa instytucji (pieczęć):

Podpis:

Miejsce i data podpisania listu:

ZAŁ. NR 5. REGULAMIN PARTNERSTWA

Regulamin Lokalnego Partnerstwa na rzecz Wody Powiatu Tucholskiego przyjęty na zebraniu założycielskim w dniu 03.10.2022 r.

I. Misja LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne zostało utworzone dla podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. LPW będzie działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na obszarach wiejskich na poziomie regionalnym i lokalnym. Dla realizacji tego zadania konieczne jest, aby wszyscy zarządzający wodą na obszarze powiatu i korzystający z wód nawiązali współpracę i wspólnie działali na rzecz zrównoważonej gospodarki wodnej.

II. Cele LPW

1. Zintegrowanie działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez stworzenie mechanizmów zapewniających partnerom uczestnictwo w procesie decyzyjnym i w działaniach inwestycyjnych.
2. Stworzenie na terenie powiatu systemu służącego przepływowi informacji, prowadzeniu konsultacji i koordynacji działań wszystkich podmiotów prowadzących działania inwestycyjne i remontowe w zakresie gospodarowania wodą.
3. Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą wśród mieszkańców i podmiotów związanych z tą tematyką.
4. Wyzwolenia różnorodnych inicjatyw społecznych na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez promocję tej problematyki.
5. Budowanie dobrych relacji między interesariuszami, w tym podniesienie rangi Spółek Wodnych jako ważnego czynnika kształtującego stosunki wodne.
6. Stworzenie instrumentów pomocy partnerom i rolnikom w zakresie tworzenia dokumentów planistycznych, analitycznych i wniosków finansowych dotyczących inwestycji wodnych.

III. LPW będzie realizować swoje cele poprzez:

1. Powołanie wspólnej reprezentacji osób, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych zrzeszonych w LPW.
2. Stworzenie struktury organizacyjnej LPW, wyłonienie lidera oraz przyjęcie regulaminu działalności LPW i osób je reprezentujących w kontaktach z instytucjami.
3. Wdrożenie skutecznego systemu informowania członków LPW o podejmowanych działaniach organizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych w zakresie urządzeń wodnych.
4. Stworzenie koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej - przyjęcie przez LPW listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
5. Wspieranie działań na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne podejmowanych przez członków LPW.
6. Współpraca z ekspertami w zakresie określania zasobów wodnych i ich racjonalnego wykorzystania oraz pomoc w postaci doradztwa na rzecz LPW i jego członków.
7. Różnorodne działania promujące znaczenia racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu.

8. Przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą.
9. Organizacja spotkań informacyjnych oraz wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami.

IV. Forma organizacyjno- prawna

1. LPW Powiatu Tucholskiego jest partnerstwem lokalnym skupiającym osoby i podmioty z wielu sektorów i środowisk, działającym na podstawie regulaminu przyjętego przez wszystkich członków Partnerstwa, poprzez złożenie deklaracji członkostwa w formie listu intencyjnego.
2. Obszar działania LPW obejmuje powiat wąbrzeski.
3. LPW Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej – działa poprzez swoich członków.
4. LPW Powiatu Tucholskiego na zewnątrz reprezentują jego przedstawiciele wybrani w sposób demokratyczny przez członków.
5. LPW i jego reprezentacja nie może podejmować żadnych zobowiązań organizacyjnych, rzeczowych lub finansowych w swoim imieniu lub w imieniu swoich członków.
6. Wszelkie działania w ramach prac LPW jego członkowie podejmują we własnym imieniu i na własny koszt.

V. Członkowie LPW

1. Członkami LPW mogą być osoby i podmioty z terenu powiatu tucholskiego funkcjonujące na obszarach wiejskich i miejskich, uczestniczące w zarządzaniu zasobami wody lub z nich korzystające, a w szczególności:
 - a) spółki wodne z terenu powiatu,
 - b) rolnicy użytkujący urządzenia wodne i melioracyjne,
 - c) izba rolnicza, związki zawodowe rolników,
 - d) firmy/spółki rolne zarządzające urządzeniami wodnymi,
 - e) samorządy gminne, które reprezentują m.in. mieszkańców użytkujących urządzenia wodne lub wykorzystujących zasoby wody,
 - f) samorząd powiatu,
 - g) Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE,
 - h) Lasy Państwowe i parki krajobrazowe,
 - i) stowarzyszenia mieszkańców obszarów wiejskich i miast z terenu powiatu,
 - j) organizacje reprezentujące właścicieli ogródków działkowych.
 - k) instytucje z otoczenia rolnictwa świadczące usługi doradcze i wspierające rozwój wsi,
 - l) instytucje naukowe, które swoim oddziaływaniem obejmują teren powiatu,
 - m) mieszkańcy powiatu użytkujący urządzenia wodne, lub wykorzystujący zasoby wody,
 - n) przedsiębiorcy z sektora turystyki powiązani z eksploatacją zasobów wodnych.
 - o) stowarzyszenia wędkarskie.
2. Aby zostać członkiem LPW należy złożyć deklarację współpracy w ramach LPW poprzez podpisanie listu intencyjnego. Założyciele Partnerstwa zostają członkami w chwili podpisania listu intencyjnego. Nowych członków w skład Partnerstwa przyjmuje Rada Partnerstwa na podstawie kryteriów członkostwa określonych w ust. 1.
3. Utrata członkostwa w LPW następuje z chwilą złożenia deklaracji o wystąpieniu z LPW do Rady Partnerstwa LPW.

4. Członek LPW ma prawo uczestniczyć w obradach walnego zebrania LPW i brać udział w głosowaniach z prawem 1 głosu. Głosowanie może się odbywać także drogą informatyczną, zasady takiego głosowania określi Walne Zebranie Członków LPW.

Organizacja prac LPW

1. Walne Zebranie Członków LPW podejmuje najważniejsze decyzje w wszystkich sprawach Partnerstwa.
2. Decyzje podczas Walnego Zebrania Członków LPW zapadają zwykłą większością głosów, chyba, że regulamin stanowi inaczej.
3. Reprezentację LPW stanowi Rada Partnerstwa. Pracę Rady Partnerstwa organizuje Przewodniczący Rady lub jego zastępca. Rada Partnerstwa zwołuje spotkania Walnego Zebrania Członków LPW w miarę potrzeb, ale nie rzadziej niż raz w roku.
4. Walne Zebranie Członków LPW wybiera ze swojego składu członków Rady Partnerstwa. Liczbę członków Rady Partnerstwa i ich funkcje w radzie oraz sposób jej pracy określa Walne Zebranie Członków LPW.
5. Bieżące sprawy LPW, w tym organizowanie spotkań, przygotowywanie pism i powiadamianie o spotkaniach, prowadzi Sekretariat Partnerstwa prowadzony przez jednego z członków LPW wybranego przez członków LPW na Walnym Zebraniu Członków LPW. Praca Sekretariatu Partnerstwa jest koordynowana przez Przewodniczącą Rady lub jego zastępcę.
6. Rada Partnerstwa zbiera się w okresie pomiędzy Walnymi Zebraniem Członków LPW i podejmuje decyzje w sprawach LPW, niezastrzeżonych do decyzji Walnego Zebrania Członków LPW, a w szczególności dotyczące:
 - a) opracowania programu poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej – w tym listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
 - b) współpracy z innymi instytucjami w zakresie realizacji projektów promocyjnych i edukacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą.
 - c) opiniowania, o ile zajdzie taka potrzeba, planowanych inwestycji i remontów urządzeń wodnych podejmowanych na terenie LPW.
7. Walne Zebranie Członków LPW zatwierdza w głosowaniu listę inwestycji priorytetowych.
8. Ze swoich działań pomiędzy obradami Walnego Zebrania Członków LPW Rada Partnerstwa składa sprawozdanie w formie ustalonej przez Walne Zebranie Członków LPW.
9. Partnerstwo może zostać rozwiązane uchwałą Walnego Zebrania Członków LPW podjętą większością 2/3 głosów w obecności przynajmniej połowy członków.

ZGŁOSZENIE ZADANIA W ZAKRESIE INWESTYCJI WODNYCH
do listy priorytetowych działań inwestycyjnych i remontowych
na terenie powiatu,
rekomendowanych przez LPW
(prosimy o syntetyczne podanie informacji)

1. **Nazwa zadania** (czego dotyczy projekt - obiekt, teren, urządzenie itd.).
2. **Opis inwestycji lub remontu** (zakres rzeczowy, krótki opis techniczny).
3. **Uzasadnienie zadania** (jakie przyniesie rezultaty, dlaczego powinniśmy to wykonać, dlaczego jest to ważne?).
4. **Inne osoby lub instytucje, których projekt dotyczy** (np. rolnicy, mieszkańcy - obszar oddziaływania inwestycji na grunty rolne (ha)).
5. **Stan przygotowania dokumentacji projektowej i uzgodnień** (np. tylko wstępna koncepcja/brak dokumentacji, projekt techniczny, kosztorys, pozwolenie na budowę, raport oddziaływania na środowisko itp.).
6. **Kto będzie/może być inwestorem lub wnioskodawcą?**
7. **Koszt inwestycji** (kwota i źródło informacji o kosztach, np. koszt szacunkowy, na podstawie kosztorysu, na podstawie poprzednich zrealizowanych inwestycji itp.).
8. **Potencjalne źródła finansowania/współfinansowania** (np. Plan Strategiczny WPR, Krajowy Plan Odbudowy, dotacje rządowe, samorządowe, inne źródła?).
9. **Zgłaszający projekt** (autor pomysłu na projekt - osoba, instytucja, nr telefonu, adres mailowy).

*Zgłoszenie należy wypełnić w formie pliku WORD i przesać na adres mailowy:
w terminie do dnia*

**STANOWISKO W ZAKRESIE ROZWIĄZAŃ PRAWNYCH
DOTYCZĄCYCH SPÓŁEK WODNYCH (SW)**

Minikowo 24.11.2021 r.

Stanowisko zostało przyjęte w dniu 24.11.2021 r. w Minikowie, przez uczestników konferencji „Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW) w Województwie Kujawsko - Pomorskim” - *jak skutecznie tworzyć i rozwijać partnerstwa?*” zorganizowanej przez KPODR Minikowo

Podczas konferencji uzgodniono, że pod patronatem KPODR Minikowo zostanie utworzony zespół roboczy, którego zadaniem będzie przygotowanie propozycji konkretnych rozwiązań prawnych w zakresie postulatów zawartych w niżej prezentowanym stanowisku. W skład zespołu roboczego wejdą przedstawiciele powstałych LPW, spółek wodnych, samorządów i OGW Wody Polskie.

A. PROPOZYCJE ZMIAN W ZAKRESIE STATUSU I SYTEMU FUNKCJONOWANIA SPÓŁEK WODNYCH, WYPRACOWANE PRZEZ LOKALNE PARTNERSTWA WODNE WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIEGO

I. WSPARCIE INWESTYCYJNE, ORGANIZACYJNE I FINANSOWE SW

Zbyt małe składki od członków i problemy ze ściąganiem opłat od rolników nie będących członkami GSW, a korzystających z sieci melioracyjnych powodują rosnące problemy z finansowaniem prac konserwacyjnych. Problemu nie rozwiązują dotacje ze strony samorządów - gminy, powiatu czy urzędu marszałkowskiego. Także środki z urzędu wojewódzkiego i ARiMR nie są wystarczające dla nadrobienia wieloletnich zaniedbań. Brak dostatecznych środków finansowych na realizację koniecznych i pilnych prac konserwacyjnych skutkuje brakiem stabilności finansowej spółek wodnych.

Propozycje dotyczące systemowego wsparcia Spółek Wodnych:

- 1) Wprowadzenie opłat od wszystkich użytkowników urządzeń gospodarki wodnej i wzmocnienie możliwości egzekwowania zaległych płatności.**
- 2) Zwiększenie wielkości środków ze źródeł krajowych na infrastrukturę wodną, w tym na melioracje.**
- 3) Stworzenie krajowego programu odtworzenia dokumentacji systemu melioracji.**

II. WZMOCNIENIE POZYCJI PRAWNEJ SPÓŁEK WODNYCH.

Dla skutecznego działania spółek wodnych (SW) konieczne jest uporządkowanie ich sytuacji prawnej. Dotyczy to takich kwestii jak: uregulowanie członkostwa w SW, wprowadzenie obowiązku płacenia składek do SW oraz poprawy skuteczności poboru opłat od rolników nienależących do SW, a korzystających z jej urządzeń.

Propozycje dotyczące statusu działania SW jako instytucji służącej społeczności lokalnej:

- 1) Wprowadzenie powszechności członkostwa rolników i innych użytkowników infrastruktury melioracyjnej w spółkach wodnych, nowe regulacje prawne jako zachęty dla członkostwa w SW.
- 2) Uproszczenie procedur i zmniejszenie liczby dokumentów w systemie udzielania dotacji przez instytucje samorządowe i rządowe.
- 3) Ułatwienie działalności spółek wodnych poprzez uproszczenie procedur dotyczących wejścia SW na tereny należące do rolników i ułatwienie dostępu do informacji geodezyjnych.

III. WŁĄCZENIE SW W SYSTEM ZARZĄDZANIA GOSPODARKĄ PRZESTRZENNĄ.

Efektem zmian społecznych i gospodarczych jest zjawisko suburbanizacji terenów wiejskich, które objawia się rosnącą liczbą osiedli mieszkaniowych na terenach dotychczas rolniczych. Grunty rolne są przekształcane na działki budowlane - w konsekwencji SW nie może nimi zarządzać. Zjawiska takie jak deszcze nawalne ujawniają wady tego systemu budownictwa – odwodnienie terenów „zabrukowanych” staje się coraz większym problemem. Rowy melioracyjne stały się rowami odprowadzającymi deszczówkę z osiedli mieszkaniowych.

Propozycje zmian dotyczących uwzględnienia SW w procedurach budowlanych:

- 1) Wprowadzenie przepisów do prawa budowlanego dotyczących inwestycji na terenach rolniczych - inwestycje planowane na gruntach zmeliorowanych powinny być uzgodnione z SW na każdym etapie inwestycji tj. wydawania warunków, realizacji inwestycji i inwentaryzacji geodezyjnej.
- 2) Na etapie projektowania inwestycji, w szczególności liniowych, powinien być uwzględniany zasięg oddziaływania urządzeń sieci melioracji konserwowanych przez SW. Konieczne jest zapewnienie skutecznego rejestrowania zmian w zakresie sposobu użytkowania gruntów.

B. UZASADNIENIE PROPONOWANYCH ZMIAN DOTYCZĄCYCH WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA SPÓŁEK WODNYCH

(Opracowano na podstawie ankiet zebranych od uczestników i efektów prac warsztatowych podczas tworzenia LPW w 12 powiatach woj. kujawsko-pomorskiego)

Ad. I. Szczegółowe uzasadnienie propozycji zmian dotyczących wsparcia organizacyjnego i finansowego SW.

1. **Wprowadzenie opłat od wszystkich użytkowników systemów gospodarki wodnej**, wg zasady „korzystam to płacę”. Dla działalności GSW problemem jest brak możliwości egzekwowania należności od podmiotów nie będących członkami spółki wodnej, za korzystanie z urządzeń wodnych, które spółka konserwuje. Potrzebne są kompleksowe rozwiązania dotyczące opłat od mieszkańców miast i osiedli na terenach wiejskich za użytkowanie infrastruktury melioracyjnej należącej do SW (osiedla, drogi - spływ do rowów SW). Przykładowo - obecnie nie ma możliwości egzekwowania należności od mieszkańców osiedli działkowych korzystających z urządzeń (rowów melioracyjnych odbierających wody opadowe z osiedli), które spółka konserwuje.

2. **Wzmocnienie możliwości egzekwowanie zaległych płatności** z tytułu opłat za użytkowanie urządzeń wodnych (SW, RZGW, WSA, Starostwo). Spółki wodne mają problemy z egzekwowaniem prawa, choć obecnie istnieją przepisy, które powinny pozwalać na skuteczne pozyskiwanie opłat z tytułu korzystania z infrastruktury utrzymywanej w sprawności przez SW. Jednak w praktyce staje się to często niemożliwe lub zbyt kosztowne (np. długotrwałe procedury sądowe). Dlatego postuluje się aby przynależność do SW i regulowanie należności były warunkiem uzyskiwania wsparcia np. w kwestii skutków suszy w rolnictwie, dopłat lub dotacji. Rozwiązaniem wielu problemów może być zmiana prawa w tym kierunku, aby SW były wspierane systemowo przez samorząd gminy. To urzędy powinny egzekwować prawo i pobierać opłaty - a nie rolnicy, członkowie spółek.
3. **Stworzenie krajowego programu odtworzenia dokumentacji systemu melioracji** ze środków ze szczebla rządowego (budżet, PROW). Poważnym problemem dla realizacji podstawowych zadań GSW jakim jest utrzymanie w dobrym stanie systemu melioracji rolnych jest brak aktualnej ewidencji urządzeń melioracyjnych lub utrudnienia w jej dostępności dla spółek wodnych. Potrzebne są ukierunkowane środki z budżetu państwa na inwentaryzację istniejącej infrastruktury i odtwarzanie dokumentacji.
4. **Systemowa poprawa stanu urządzeń melioracyjnych.** Konieczne jest zwiększenie wielkości środków na infrastrukturę wodną (np. dotacje do 1 ha dla gmin, powszechne opłaty na rzecz SW za 1 ha fizyczny użytków rolnych, dotacje z firm ubezpieczeniowych, które korzystają z dotacji państwa). Skompletowanie dokumentacji z poszczególnych instytucji, odzyskanie dokumentacji dotyczącej melioracji. Uporządkowanie kategorii cieków naturalnych i identyfikacji w terenie. Weryfikacja stanów własności rowów, które są własnością gminy, a które należą do osób prywatnych. Uporządkowanie stanu prawnego działek, w statusie których zaszły zmiany (np. zmienili się właściciele gruntów i urządzeń melioracyjnych, zaszła zmiana sposobu użytkowania, zrealizowano inwestycje budowlane) i wprowadzenie nowych danych do map. Jedną z propozycji jest wprowadzenie do prawa wodnego inwestora zastępczego, wg zasady że duże inwestycje robią duże podmioty – od projektu do wykonawstwa.

Ad. II. Szczegółowe uzasadnienie postulowanych zmian w prawie w zakresie wzmocnienia pozycji prawnej spółek wodnych.

1. **Uregulowanie członkostwa w SW.** Kluczowym problemem są nieskuteczne regulacje prawne dotyczące członkostwa w spółce. Ustawa Prawo Wodne mówi o obowiązkowym członkostwie z tytułu następstwa prawnego, a jednocześnie umożliwia swobodne wystąpienie z członkostwa ze spółki wodnej bez żadnych konsekwencji, co umożliwia rolnikom uchylanie się od płacenia składek. Obecne przepisy są niespójne - mówią o obowiązku członkostwa z następstwa prawnego a jednocześnie umożliwiają swobodne wystąpienie z tegoż członkostwa.
2. **System zachęt dla członkostwa w SW** - np. przynależność do SW i systematyczne regulowanie należności powinno być warunkiem uzyskiwania wsparcia np. w kwestii skutków suszy w rolnictwie, dopłat lub dotacji. Oznacza to, że płatności obszarowe i odszkodowania z tytułu suszy byłyby uwarunkowane zapłaceniem składki na GSW. Jedną z propozycji jest

wprowadzenie systemowej opłaty za użytkowanie urządzeń melioracyjnych, uiszczanej analogicznie jak opłata za zbiórkę odpadów.

3. **Nowe regulacje prawne dotyczące ściągłości zaległych składek.** Rozwiązaniem problemu byłoby powiązanie składek na spółkę z załatwianiem innych spraw w urzędach np. wymagalność zaświadczenia o nie zaleganiu w opłatach za spółkę przy załatwianiu spraw administracyjnych (np. przy kredycie, w ARiMR).
4. **Uproszczenie procedur i zmniejszenie liczby dokumentów wymaganych przy dotacjach.** Poprawa efektywności działania SW wymaga także uproszczeń w systemie udzielania dotacji przez instytucje samorządowe i rządowe. Dla słabszych i nowych SW pewnym rozwiązaniem problemów byłoby silniejsze powiązanie ich z funkcjonowaniem samorządu gminnego. Przykładowe rozwiązania - pracownik gminy wspiera SW, wymogi prawne dla SW wypełniane byłyby przez samorząd gminny – obecnie problemem jest brak pełnej osobowości prawnej SW).
5. **Ułatwienie możliwości wejścia SW na tereny należące do rolników.** Skuteczna realizacja zadań SW jakimi jest utrzymanie całości urządzeń melioracyjnych w sprawności wymaga zmiany podejścia do kwestii możliwości wejścia na tereny należące do rolników, a przyległe do rowów melioracyjnych w celu umożliwienia konserwacji urządzeń wodnych. Obecnie wielu rolników nienależących do SW opóźnia, lub nawet blokuje prace na urządzeniach liniowych zastępując się prawem własności.
6. **Ułatwienia w dostępie do informacji.** Problemem wynikającym uregulowania jest zbyt rygorystyczne stosowanie przepisów, które w praktyce powodują trudności w ustaleniu kto jest aktualnym właścicielem gruntu – występuje tutaj blokada formalna z uwagi na regulacje tzw. RODO i inne przepisy. SW często nie może dowiedzieć się kto jest właścicielem rowu, zdarzają się też sytuacje, że na polach rolnika są zlokalizowane rurociągi zbiorcze o dużej średnicy, ale nie wiadomo kto ma je eksploatować.

Ad. III. Szczegółowe uzasadnienie propozycji zmian w prawie w zakresie systemu zarządzania przestrzenią i prawa budowlanego.

1. **Wprowadzenie przepisów do prawa budowlanego dotyczących inwestycji - inwestycje planowane na gruntach zmeliorowanych powinny być uzgodnione z SW.** W przepisach budowlanych powinny znaleźć się przepisy obligujące inwestorów do współpracy (lub przynajmniej uzgodnień) z SW. Konieczne powinno być formalne wpisanie uzgodnienia budowy z SW do dokumentacji projektowej i wykonawczej. Realizacja inwestycji powinna odbywać się pod nadzorem SW, z tego tytułu powinny być wnoszone opłaty dla GSW, a dokumentacja zrealizowanej inwestycji liniowej powinna trafić do GSW.
2. **Wzmocnienia wymaga rola planowania przestrzennego i nadzoru budowlanego w zakresie budowy domów, dróg i ścieżek sąsiadujących z rowami melioracyjnymi.** Narastającym problemem są skutki niewłaściwego planowania przestrzennego i lokowanie różnego rodzaju inwestycji na terenach zmeliorowanych (rowy przydrożne, drogi i ścieżki rowerowe, osiedla). Niewłaściwe projektowanie powiązania ich z systemem rowów melioracyjnych w konsekwencji niejednokrotnie powoduje zalewanie pól. Konieczne jest właściwe zagospodarowanie wód poprzez uwzględnienie tego problemu już w fazie projektowania

szlaku komunikacyjnego i osiedli mieszkaniowych (narastający problem odbioru wody opadowej z terenów utwardzonych).

3. **Już na etapie projektowania, powinien być uwzględniany zasięg oddziaływania urządzeń sieci melioracji konserwowanych przez SW.** Potrzebne są uregulowania związane z pracami inwestycyjnymi na terenach zmeliorowanych, dotyczące obowiązku uzgadniania ich z właścicielami gruntów lub SW. Dotyczy to zarówno inwestycji liniowych jak i mieszkaniowych. Obecnie skierowanie inwestora przez RZGW do SW nie ma mocy wiążącej – jest to tylko informacja o potrzebie a nie wymóg uzgadniania inwestycji z SW. RZGW tylko informuje o możliwości wystąpienia na danym terenie urządzeń melioracyjnych. Potrzebne jest nadanie w tym zakresie uprawnień dla PGW WP co do wymagania od inwestorów uzgodnienia inwestycji z SW lub właścicielami gruntów rolnych. Konieczne są zmiany przepisów w prawie budowlanym – wydawanie warunków zabudowy przez gminy powinno uwzględnić infrastrukturę wodną i powinny być uzgodnienie z SW .
4. **Skuteczne rejestrowanie zmian w zakresie sposobu użytkowania gruntów.** Ważnym problemem jest także niewłaściwe stosowanie wymogów prawa dotyczących zmiany użytkowania gruntów – zgłaszanie zmian do powiatu nie jest adekwatne co do statusu niektórych gruntów w obszarze oddziaływania cieków wodnych. W wielu przypadkach prawo nie jest egzekwowane – rejestracja zmian w infrastrukturze nie jest dokonywana. Podobnie rejestracja zmian w planach melioracyjnych nie jest egzekwowana. Często jest brak zgłoszeń zmian w infrastrukturze melioracyjnej dokonywanych przez właścicieli gruntów. Dla zapewnienia warunków dla poprawy gospodarki wodą konieczne jest stworzenie planu inwestycji wodnych na najbliższe 10 – 30 lat oraz zarezerwowanie terenu pod miejsca do retencji wodnej (blokowanie innych inwestycji).